

Ўзбекистон Республикаси
Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги

5233300- Агробизнес ва инвестицион фаолият бакалавриат таълим
йўналишининг малака талаблари

Тошкент

352 031 2
Буёнук № 418
14.08.2020

СҮЗ БОШИ

1. ИШЛАБ ЧИҚИЛГАН ВА КИРИТИЛГАН:

- Тошкент давлат аграр университети;
- Ўзбекистон фермер, дехқон хўжаликлари ва томорқа ер эгалари кенгаши;
- Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ хўжалиги вазирлиги кадрлар ва ўқув юртлари бошқармаси.

2. ТАСДИҚЛАНГАН ВА АМАЛГА КИРИТИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлиги хузуридаги Олий ва ўрта маҳсус, профессионал таълим йўналишлари бўйича ўқув-услубий бирлашмалар фаолиятини Мувофиқлаштирувчи кенгашнинг 2020 йил «14 » июль даги 3 - сонли йиғилишида маъқулланган. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлигининг 2020 йил «14 » июль даги 418 - сонли буйруғи билан тасдиқланган.

3. ЖОРӢЙ ЭТИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлиги.

Мазкур Малака талаби 230 000 - Иқтисод таълим соҳаси Давлат таълим стандарти, Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификатори, Ўзбекистон Республикаси Миллий малака рамкасига мувофиқ ишлаб чиқилган ва расмий меъёрий-услубий хужжат ҳисобланади.

Ўзбекистон Республикаси ҳудудида Малака талабини расмий чоп этиш хуқуки Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлигига тегишилидир.

МУНДАРИЖА

Т/п		бет
1.	<i>5233300 – Агробизнес ва инвестицион фаолият бакалавриат таълим йўналишининг умумий тавсифи</i>	4
1.1.	Кўлланиш соҳаси	4
1.1.1.	<i>5233300 – Агробизнес ва инвестицион фаолият) таълим йўналиши Малака талабининг қўлланилиши</i>	4
1.1.2.	Малака талабларининг асосий фойдаланувчилари.....	4
1.2.	<i>5233300 – Агробизнес ва инвестицион фаолият таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг тавсифи</i>	4
1.2.1.	<i>5233300 – Агробизнес ва инвестицион фаолият таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятигининг соҳалари</i>	4
1.2.2.	<i>5233300 – Агробизнес ва инвестицион фаолият таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг объектлари</i>	5
1.2.3.	<i>5233300 – Агробизнес ва инвестицион фаолият таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг турлари</i>	5
1.2.4.	<i>5233300 – Агробизнес ва инвестицион фаолият таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий вазифалари</i>	5
2.	<i>5233300 – Агробизнес ва инвестицион фаолият таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий компетенцияларига қўйиладиган талаблар</i>	6
2.1.	Умумий компетенциялар.....	6
2.2.	Касбий компетенциялар.....	7
2.3.	Касбий квалификациялар.....	8
3.	<i>5233300 – Агробизнес ва инвестицион фаолият бакалавриат таълим йўналиши ўкув режаси ва фан дастурлари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар</i>	8
3.1.	<i>5233300 – Агробизнес ва инвестицион фаолият бакалавриат таълим йўналиши ўкув режаси ва фанлар дастурларига қўйиладиган умумий талаблар</i>	8
3.2.	<i>5233300 – Агробизнес ва инвестицион фаолият бакалавриат таълим йўналиши ўкув режасидаги юклама ҳажми</i>	8
	Библиографик маълумотлар.....	9

1. 5233300 – Агробизнес ва инвестицион фаолият бакалавриат таълим йўналишининг умумий тавсифи

5233300 – Агробизнес ва инвестицион фаолият таълим йўналиши бўйича бакалаврлар тайёрлаш кундузги, кечки ва сиртқи таълим шаклларида амалга оширилади. Барча таълим шакллари бўйича ўқитиш кредит-модуль тизими асосида ташкил қилинади. Кундузги таълимда бакалавриат дастурининг меъёрий муддати 4 йил.

1.1. Қўлланиш соҳаси.

1.1.1. 5233300 – Агробизнес ва инвестицион фаолият таълим йўналиши Малака талабининг қўлланилиши.

Малака талаби **5233300 – Агробизнес ва инвестицион фаолият** таълим йўналиши бўйича бакалаврлар тайёрловчи барча олий таълим ташкилотлари учун талаблар мажмуини ифодалайди.

1.1.2. Малака талабларининг асосий фойдаланувчилари:

- мазкур таълим йўналиш бўйича малака талаблари, ўкув режа ва фан дастурларини ишлаб чиқиш ва янгилаш, улар асосида ўкув жараёнини самарали амалга ошириш учун масъул ҳамда ўз ваколат доирасида битирувчиларнинг тайёргарлик даражасига жавоб берадиган олий таълим ташкилотининг бошқарув ходимлари (ректор, проректорлар, ўкув бўлими бошлиғи, деканлар ва кафедра мудирлари) ва профессор-ўқитувчилари;
- таълим йўналишининг ўкув режаси ва фан дастурларини ўзлаштирувчи олий таълим ташкилотининг талабалари;
- бакалавриат битирувчиларининг тайёргарлик даражасини баҳолашни амалга оширувчи Давлат аттестация комиссиялари;
- таълимни бошқариш бўйича ваколатли давлат органлари;
- олий таълим ташкилотларини молиялаштиришни таъминловчи органлар;
- олий таълим тизимини аккредитация ва сифатини назорат килувчи ваколатли давлат органлари;
- кадрлар буюртмачилари ва иш берувчи ташкилот ва корхоналар;
- олий таълим ташкилотларига ўқишга кираётган абитуриентлар, уларнинг отоналари ва бошқа манфаатдор шахслар.

1.2. 5233300 – Агробизнес ва инвестицион фаолият таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг тавсифи.

1.2.1. 5233300 – Агробизнес ва инвестицион фаолият таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятининг соҳалари:

5233300 – Агробизнес ва инвестицион фаолият – иқтисодиёт соҳасидаги йўналиш бўлиб, у ишлаб чиқариш, меҳнат ва молиявий ресурслардан самарали фойдаланишга йўналтирилган қишлоқ ҳўжалик корхоналарида бизнес юритиш ва бошқариш усуслари, инновация ва инновацион фаолият, улардан рационал фойдаланиш ҳамда ишлаб чиқариш ва бизнес жараёнларини ташкиллаштириш, ишлаб чиқариш ва бизнес билан боғлиқ комплекс масалалар мажмуасини камраб олади.

Йўналиши бўйича фан, техника ва технологияларнинг замонавий ютуқлари, кадрлар буюртмачилари талабларидан келиб чиққан ҳолда бакалаврларнинг касбий фаолият соҳаларида қўшимча ва ўзгаришилар бўлиши мумкин. Бўлиши мумкин бўлган қўшимча ва ўзгаришилар муайян таълим йўналишиларининг малака талаблари ва ўкув режсаларини ишлаб чиқшида ҳисобга олинини назарда тутилади.

1.2.2. 5233300 – Агробизнес ва инвестицион фаолият таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг объектлари:

агробизнес;

инвестицион фаолият;

бошқарув жараёнлари;

қишлоқ хўжалигидаги ишлаб чиқариш тизимлари;

илмий тадқикот жараёнлари.

Йўналиши бўйича фан, техника ва технологияларнинг замонавий ютуқлари, кадрлар буюртмачилари талабларидан келиб чиқсан ҳолда бакалаврларнинг касбий фаолият обьектларида қўшимча ва ўзгаришлар бўлиши мумкин. Бўлиши мумкин бўлган қўшимча ва ўзгаришларни мўайян таълим йўналишларининг малака талаблари ва ўқув режсаларини ишлаб чиқшида ҳисобга олинини назарда тутилади.

1.2.3. 5233300 – Агробизнес ва инвестицион фаолият таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг турлари:

- ташкилий-бошқарув;
- ишлаб чиқариш-технологик;
- илмий-тадқикот;
- лойиҳа- технологик;
- агроконсалтинг.

1.2.4. 5233300 – Агробизнес ва инвестицион фаолият таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий вазифалари.

5233300 – Агробизнес ва инвестицион фаолият таълим йўналиши бўйича Миллий малака рамкасининг б-малака даражаси ҳамда бакалавр касбий фаолиятларининг соҳалари, обьектлари ва турларига мувофиқ бакалавриат битирувчиси қуидаги касбий вазифаларни бажаришга кодир болиши лозим:

Ташкилий-бошқарув фаолиятида:

қишлоқ хўжалик корхоналарида бизнесни ташкил этиш ва самарали бошқарув қарорларини қабул қилиш;

агробизнесда технология ва техник воситалардан фойдаланишнинг самарадорлиги кўрсаткичларини ҳисоблаш ва баҳолаш;

ишлаб чиқаришда ҳаёт фаолияти хавфсизлиги бўйича мутахассисларга қўйиладиган талабларни ишлаб чиқиш;

ишлаб чиқариш жараёнларини амалга ошириш учун зарур бўлган моддий ва меҳнат ресурсларини режалаштириш;

замонавий ахборот технологиялар тизимини яратиш ва улардан фойдаланиш билан боғлиқ бўлган ишлаб чиқариш жараёнлари мониторинги ва сифатини баҳолаш методлари ҳамда механизмларини ишлаб чиқиш;

атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ва ҳаёт хавфсизлиги талабларига мос келиши борасида ишлаб чиқариш жараёнларини назорат қилиш;

соҳага оид муаммолар ечимларини амалиётга тадбиқ этиш;

ишлаб чиқариш жараённада сифатни бошқариш;

ижрочилар жамоаси ишини ташкил қилиш;

фирклар ҳар хил бўлган шароитда бошқарув қарорини қабул қилиш;

бирламчи ишлаб чиқариш ишини ташкил қилиш ва уни бошқариш;

ишлаб чиқариш жараёнларининг атроф-муҳит муҳофазасига, ёнгинга, техника ва ҳаёт хавфсизлиги талабларига мослигини мониторинг қилиш.

Ишлаб чиқариш-технологик фаолиятда:

аграр соҳада бизнес ва инвестицион фаолиятни ташкил этиш ва бошқариш;

қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришида самарали ва ресурстежамкор фаолиятни ташкил этиш ва бошқариш;

замонавий ахборот технологиялари, компьютер техникалари ва коммуникацион воситаларни амалиётда кенг қўллаш;

илғор технологик жараёнларни қўллаш;

илмий асосланган қишлоқ хўжалик тизимларини қўллаш ва тавсияномалар бериш;

янги самарали технологияларни ишлаб чиқиш ва оқилона фойдаланиш;

табиий ресурсларни муҳофаза қилиш ва хаёт фаолияти хавфсизлиги коидаларини таъминлаш.

Илмий тадқиқот фаолиятида:

янги билимларни мустақил эгаллай билиши, ўз устида ишлаши ва меҳнат фаолиятини илмий асосда ташкил қила олиши;

муаммоларни ҳал этишга ва қарор қабул қилишга тайёргарлик, билимларни амалиётда қўллаш, иш самарадорлиги ва сифатига жавобгарлик;

республика ва хорижда чоп этилган агробизнес соҳасига оид илмий-техник ахборотларнинг илмий манбаларини ўрганиш;

илмий –тадқиқот ишларини бажаришда бевосита иштирок этиш;

мавзу (топшириқ) бўйича илмий маълумотларни йигиш, ишлов бериш, таҳлил қилиш ва олинган маълумотларни тизимлаштиришда иштирок этиш;

илмий-тадқиқот натижаларини ва ишланмаларни амалиётга тадбик этиш.

Лойиҳа – технологик фаолиятида:

тегишли бакалавриат таълим йўналиши бўйича рақобатбардош умумкасбий тайёргарликка эга бўлиши;

фаолият натижаларини таҳлил ва синтез қилиш, ташкил этиш ва режалаштириш, баҳолаш, фундаментал, умумкасбий ва амалий билимлардан фойдаланиш қобилияти ва уларга тайёргарлик;

мустақил ишлаш қобилияти, иш жараёнларини идентификациялаш ва моделлаштириш, бошқариш ва сифатини яхшилаш учун билим ва маҳоратдан фойдаланиш;

лойиҳавий ва дастурий хужжатларни ишлаб чиқиш;

амалиётда ахборот технологияларининг ҳалкаро ва касбий стандартларини, замонавий услубларини, инструментал ва хисоблаш воситаларини тайёргарлик ихтисослигига мос равища қўллаш.

Агроконсалтинг фаолияти:

– қишлоқ хўжалик корхоналарида бизнес ва инвестицион фаолиятни ташкил қилиш ва юритиш, кўп тармоқли фермер хўжалигини ташкил этиш ва бошқариш, меҳнат жамоаси билан ишлашни бошқариш усуллари, ер, ишлаб чиқариш, меҳнат ва молиявий ресурслардан самарали фойдаланишда бошқарув қарорларини тадбик қилиш ва механизмини ишлаб чиқиш бўйича маслаҳат бериш;

– инновацион ишланмалар бўйича шарҳлар тузиш;

– илғор тажрибалар ва фан ютуқлари тўғрисида маълумотлар излаш ва уларни умумлаштириш ҳамда оммалаштириш.

2. 5233300 – Агробизнес ва инвестицион фаолият таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий компетенцияларига қўйиладиган талаблар

2.1. Умумий компетенциялар:

- давлат сиёсатининг долзарб масалаларини билиши, ижтимоий-иктисодий муаммолар ва жараёнларни мустақил таҳлил қила олиш;

- хорижий тиллардан бирида касбий фаолиятига оид ҳужжатлар ва ишлар моҳиятини тушуниши, табиий илмий фанлар бўйича касбий фаолияти доирасида зарурӣ

билимларга эга бўлиши ҳамда улардан замонавий илмий асосда касб фаолиятида фойдалана билиш;

- ахборот технологияларини касбий фаолиятида қўллай билиши, ахборотларни йиғиш, сақлаш, қайта ишлаш ва улардан фойдаланиш усулларини эгаллаган бўлиши, фаолиятида мустақил асосланган қарорлар қабул қила олиш;

- янги билимларни мустақил эгаллай билиши, ўз устида иглаши ва меҳнат фаолиятини илмий асосда ташкил қила олиш;

- соғлом турмуш тарзи ва унга амал қилиш зарурияти тўгрисида тассаввурга эга бўлиш.

2.2. Касбий компетенциялар:

- иқтисодий назария, менежмент назарияси, микро ва макроиқтисодиёт асосларини чукур ўзлаштириш ва амалга тадбиқ эта билиш;

- иқтисодий география, иқтисодий математика, эконометрика асослари, илмий-тадқиқот ишини ташкил этишни ўзлаштирган ҳолда иқтисодий жараёнларни моделлаштириш, режалаштириш ва башоратлаш;

- агроконсалтинг хизматларини ташкил қилиш ва кўрсатиш жараёнларини бошқариш;

- дехкончилик, мевачилик ва сабзавотчилик тармоқларини ўзаро уйгун (боглиқликда) ташкил қилиш ва бошқариш;

- АҚТ (интернет) дан фойдаланган ҳолда юқори самарали бизнес юритишининг хорижий тажрибасини қўллаш бўйича бошқарув қарорларини қабул қилиш;

- янги техника ва технологияларни қўллаш самарадорлигини тезкор баҳолаш, назорат этиш бўйича бошқарув қарорларини қабул қилиш;

- қишлоқ хўжалик соҳасида менежер, ташкилотчи, иқтисодчи, бошқарувчилик қобилиятларини амалиётда қўллаш;

- ташкил иқтисодий фаолият юритиши механизmlарини ўзлаштириш ва рақобат менежменти усулларини қўллай олиш;

- божхона иши, метрология, маҳсулотларни стандартлаштириш ва сертификатлаш билимларига эга бўлиш ва амалда қўллай олиш; озиқ-овқат хавфсизлиги дастурининг бажарилишида иштирок этиш;

- бухгалтерия ҳисоби юритиши ва соликка тортиш механизmlарини ўзлаштириш ва амалда қўллай олиш;

- фан ва техниканинг замонавий ривожланиши шароитларида янги билимларни тезкор эгаллаш, турли иқтисодий ечимлар ичидан оптималь ва самарали вариантларни танлай олиш;

- қишлоқ хўжалик корхоналарида инвестиция фаолиятини бошқариш, бизнес режа тузиш ва амалда жорий этиш;

- хўжалик, меҳнат, маъмурий ва халқаро хукуқ масалаларига оид билим ва кўниммаларидан амалиётда фойдалана олиш;

- ахборот-коммуникация технологияларидан фойдаланган ҳолда қишлоқ хўжалик маҳсулотларини сотишнинг муқобил, айниқса ташки бозорларни қидириб топиш ва экспортни йўлга қўйиш;

- агробизнесда иқтисодий фаолиятни, агрокластерлар фаолиятини ташкил этиш ва бошқариш;

- агробизнесни ташкил қилиш, чорвачиликда ишлаб чиқариши ташкил этишга оид билим ва кўниммалардан амалиётда фойдалана олиш;

-аграр бозорни бошқаришнинг замонавий усулларини ўзлаштириш ва амалиётда қўллай олиш;

- қишлоқ хўжалигига замонавий менежмент усулларини қўллай олиш кўниммаларига эга бўлиш;

- кишлоқ хўжалик корхоналарида илғор хориж тажрибаларини кўллаш, башорат қилиш, бошқарув карорларини иқтисодий асослаш; инновацион гоялардан фойдаланишига тайёр бўлиш; - агробизнесда инновацион фаолият юрита олиш ва аграр соҳага инновацион технологияларни жорий қилиш кўникмаларига эга бўлиш;

- иш сифати учун масъулиятни ҳис қилиш, ўз билимлари ва маҳоратларидан технологик жараённи бошқаришда фойдалана олиш; индивидуал ва гурӯхлар билан ишлашда қарорлар қабул қилиш.

2.3. Касбий квалификациялар:

Бизнес менежер, бизнес-аналитик, агробизнес ташкилотчиси, иқтисодчи, маркетолог, менежер, менежер аналитик, сугурта-менежери, агроконсалтинг хизматлари маслаҳатчиси, хўжалик фаолиятини баҳоловчи, инвестицион лойиха менежери, лойиха агенти, инвестор, экспорт агенти, иш юритувчи квалификацияларига эга бўлиш мумкин.

3. 5233300 – Агробизнес ва инвестицион фаолият бакалавриат таълим йўналиши ўқув режаси ва фан дастурлари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар

3.1. 5233300 – Агробизнес ва инвестицион фаолият бакалавриат таълим йўналиши ўқув режаси ва файлар дастурлари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар

Бакалавриат таълим йўналиши ўқув режаси ва фанлар дастурлари таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг тавсифи ҳамда касбий компетенцияларига қўйиладиган талабларга мувофиқ, талабалар мажбурий ва танлов фанларини ўзлаштириши, амалиётларни ўтиши ва натижада касбий фаолиятида зарур билим, кўникма ва малака компетенцияларини эгаллашини таъминловчи мазмунда ишлаб чиқилади.

Ўқув режаси кредит-модуль тизими асосида шакллантирилади. Бунда ўқув жараёни графики, ҳафталар кесимида ўқиш вақти, аттестациялар, амалиётлар, татиллар, семестрлар бўйича ўтиладиган “Габиий-илмий ва гуманитар фанлар”, “Умумкасбий фанлар”, “Махсус фанлар”, машғулотлар турлари, ажратилган соатлар, кредитлар, фанлар коди, Давлат аттестацияси ва бошқалар кўрсатилади.

Ўқув режаларга киритиладиган мажбурий ва танлов фанлар турдош олий таълим муассасалар билан ҳамкорликда таянч олий таълим муассасалари томонидан белгиланади.

3.2. 5233300 – Агробизнес ва инвестицион фаолият бакалавриат таълим йўналиши ўқув режасидаги юклама ҳажми

Барча турдаги аудитория ва аудиториядан ташқари ўқув ишларини ўз ичига олган ўқув юкламасининг энг юқори ҳажми ҳафтасига 54 соат қилиб белгиланади. Ишлаб чиқаришдан ажralган ҳолда (кундузги) ўқиш шакли учун аудитория машгулотларининг энг юқори ҳажми ҳафтасига 30 соатгача қилиб белгиланиши мумкин.

Ўқишининг меъёрий муддати тўрт йил бўлгани ҳолда ўқув жараёни 204 хафта давом этиши зарур.

Ўқув даврининг умумий ҳажми қуйидагича тақсимланиши мақсадга мувофиқ:

Ўқув даврлари	Кундузги таълим шакли учун*	Кечки таълим шакли учун*	Сиртқи шакли таълим учун*
Назарий ва амалий таълим*	40-60%	40-60%	40-60%
Шу жумладан, мустақил таълим	-	15-35%	25-45%
Аттестация	6-8%	6-8%	6-8%
Таътил	10-30%	10-30%	10-30%
Малакавий амалиёт	15-30%	15-30%	15-30%
Битирув малакавий иши	2-3%	2-10%	2-10%

Библиографик маълумотлар

УДК 002: 651. 1/7

Гурӯҳ Т 55

ОҚС 01.040.01

Таянч сўзлар:

касбий фаолият тури, компетенция, таълим йўналиши,kasbий фаолият обьекти, касбий фаолият соҳаси, бакалавриатнинг асосий ўқув режа ва фан дастурлари, профиль, уқиб-ўрганиш натижалари, агробизнес, инвестицион фаолият, тармоқлар ва соҳалар, малака талаблари, бакалавриатнинг ўқув жараёни, сифатни баҳолаш ва назорати, мустақил таълим, ишлаб чиқариш, ташкилий-бошқарув фаолияти, малака амалиёти, битириув малакавий иши, давлат аттестацияси, ўқув фанлари блоки, олий таълим муассасаси, таълим жараёни, бошқарув жараёни, ишлаб чиқариш, лойиҳалаш, илмий тадқиқот жараёни.

Илова

5233300 – Агробизнес ва инвестицион фаолият таълим йўналиши бўйича
таълим дастурининг тузничи

T/p	Фаннинг малака-вий коди	Ўқув фанлари, блоклар ва фаолият турларининг номлари	Умумий юкламанинг хажми, соатларда
1.00		Табиий-илмий ва гуманитар фанлар	1770
1.01	ЭКАМ1204	Эконометрика асослари	120
1.02	ИКГМ1204	Иктисодий география	120
1.03	АКТМ1206	Ахборот-коммуникацион технологиялар	180
1.04	ИТИТЭМ 2204	Илмий-тадқикот ишини ташкил этиш	120
1.05	ИКММ1210	Иктисодий математика	300
1.06	ҮГМ1104	Узбекистоннинг энг янги тарихи	120
1.07	ФМ3106	Фалсафа	180
1.08	ҮГМ1106	Ўзбек (рус) тили	180
1.09	ХГМ1108	Хорижий тил	240
1.10	ҮКМ1103	Ўзбек тилини соҳада кўлланилиши	90
1.11	ЖКМ1104	Жисмоний тарбия ва спорт	120
2.00		Умумкасбий файлар	2490
2.01	ИҚНМ1307	Иктисодиёт назарияси	210
2.02	АГКМ2307	Агроконсалтинг	210
2.03	ЧИЧТЭМ 1306	Чорвачиликда ишлаб чиқаришни ташкил этиш	180
2.04	ДЕҲМ2209	Дехончилик	270
2.05	КХКООП 3304	Кишлок хўжалигига кооперация	180
2.06	МЖНАЗМ 33308	Менежмент назарияси	240
2.07	МСМ 3206	Мевачилик ва сабзвотчилик	180
2.08	СУФФТЭМ 3304	Сугурта фаолиятини ташкил этиш	120
2.09	МТСТСФМ 3306	Метрология, стандартлаштириш ва сертификатлаш	180
2.10	БҲСТМ 4308	Бухгалтерия хисоби ва соликка тортиш	240
2.11	ФХФТЭБМ33 04	Фермер хўжаликлари фаолиятини ташкил этиш ва бошқариш	120
2.12	ФХФИКБМ 3304	Фермер хўжалиги фаолиятини иктисодий баҳолаш	120
2.13	БЖИ2304	Божхона иши	120
	ТФЕ3204	Танлов фанлари	120
3.00		Ихтисослик фанлари	2010
3.01	АБИНФМ 2411	Агробизнесда инновацион фаолият	330
3.02	ТИФРММ 2411	Ташкил иктисодий фаолият ва ракобат менежменти	330
3.03	АБТЭБМ 3406	Агробизнесни ташкил этиш ва бошқариш	180
3.04	БРМ 3404	Бизнес режалаштириш	120
3.05	КХИНВФМ 4408	Кишлок хўжалигига инвестицион фаолият	240
3.06	ҚХМЖМ 4406	Кишлок хўжалиги менежменти	180
3.07	АГББМ 4406	Аграр бозорни бошқариш	180
3.08	АСООХМ 4406	Аграр сиёсат ва озик-овқат хавфсизлиги	180
3.09	ҚХКОПБМ 4406	Кишлок хўжалигига корпоратив бошқарув	180
	ТФЕ4303	Танлов фанлари	90
4.00	ҚФЕ4409	Қўшимча фанлар	270
		ЖАМИ	6540
	МАЛАММ 1422	Малакавий амалиёт	660
		Якуний давлат аттестацияси	
		Аттестациялар	
		ЖАМИ	660

Ишлаб чиқувчилар, келишилган асосий кадрлар истеъмолчилари

ИШЛАБ ЧИҚИЛГАН:

Тошкент давлат аграр университети

Ректор **Б.А.Сулаймонов**

М.Ү.

2020 йил « 20 » 14016

**Олий таълимни ривожлантириш
тадқиқотлари ва илғор технологияларни
татбик этиш маркази**

Директор **З.Хакимов**

М.Ү.

2020 йил « 20 » 14016

КЕЛИШИЛГАН:

**Қишлоқ хўжалиги вазирлиги ўкув
юртлари ва малака ошириш бўлими**

Бўлим бошлиғи

 Ш.Жониқулов

М.Ү.

2020 йил « 30 » 14016

**Тошкент давлат иқтисодиёт
университети ўкув ишлари бўйича
проректори**

 М.П.Эшов

М.Ү.

2020 йил « 30 » 14016

**Қишлоқ хўжалиги ва озиқ-овқат соҳаси
иктисодиёти илмий-тадқиқот институти**

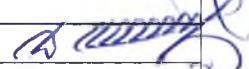
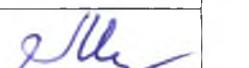
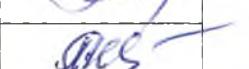
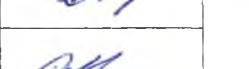
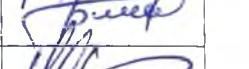
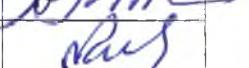
Директор **Б.Султонов**

2020 йил « 30 » 14016

М.Ү.

**5233300- Агробизнес ва инвестицион фаолият бакалавриат таълим йўналиши бўйича
малака талаблари ва ўқув режасини ишлаб чиқарувчи
Ишчи гурӯҳ таркиби**

т/р	Ишчи гурӯҳ раиси ва аъзоларининг Ф.И.Ш.	Лавозими, илмий даражаси ва унвони, иш жойи	Имзо
Раис			
1	Д.Мамадиев	Агрологистика ва бизнес факультети декани	
Аъзолари:			
2	Б.Менгликулов	Агрологистика ва бизнес факультети ЎУК раиси, ишчи гурӯҳ раиси ўринбосари	
3	Э.Юсупов	Агробизнес ва инвестицион фаолият кафедраси мудири	
4	Н.Мардиев	Агробизнес ва инвестицион фаолият кафедраси доценти	
5	З.Сиддиков	Агробизнес ва инвестицион фаолият кафедраси доценти	
	Ф.Галимова	Агробизнес ва инвестицион фаолият кафедраси доценти	
6	Н.Болтаев	Агробизнес ва инвестицион фаолият кафедраси ассистенти	
7	М.Сайдов	Агрологистика кафедраси мудири	
8	Р.Дусмуратов	Бухгалтерия хисоби, аудит ва таҳлил кафедраси мудири	
9	З.Кушаров	Ахборот технологиялари ва математика кафедраси мудири, доцент	

Ўқув ишлари бўйича проректор

С.Я.Исламов

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлиги
бакалавриат таълим йўналишлари (магистратура мутахассисликлари) учун янгидаи яратиладиган малака талабларига
киритиладиган кадлар истеъмолчиларининг таълим йўналиши (магистратура мутахассислиги) битирувчилари касбий
фаолиятларига қўйиладиган умумий малака талаблари (касбий компетентлик талаблари)

Т.р.	Вазирлик (идора)нииг ташкилот (корхона)лари учун кадр тайёрланадиган бакалавриат таълим йўналиши (магистратура мутахассислиги)		Вазирлик (идора)нииг таълим йўналиши (магистратура мутахассислиги) битирувчилари касбий фаолиятларига қўйиладиган умумий малака талаблари (касбий компетентлик талаблари)
	шифри	номи	
1.	5233300	Агробизнес ва инвестицион фаолият	<p>Битирувчи қўйидағи касбий компетенция ва қобилиятларига эга бўлиши керак:</p> <ul style="list-style-type: none"> - иқтисодий назария, менежмент назарияси, микро ва макро иқтисодиёт асосларини чукур ўзлаштириш ва амалга тадбиқ эта билиш; - иқтисодий география, иқтисодий математика, эконометрика асослари, илмий-тадқиқот ишини ташкил этишини ўзлаштирган ҳолда иқтисодий жараёнларни моделлаштириш, режалаштириш ва башоратлаш; - агроконсалтинг хизматларини ташкил қилиш ва кўрсатиш жараёнларини бошқариш; - дехқончилик, мевачилик ва сабзвотчилик тармоқларини ўзаро уйғун (боғлиқлиқда) ташкил қилиш ва бошқариш; - АКТ (интернет) дан фойдаланган ҳолда юқори самарали бизнес юритишнинг хорижий тажрибасини қўллаш бўйича бошқарув қарорларини қабул қилиш; - янги техника ва технологияларни қўллаш самарадорлигини тезкор баҳолаш, назорат этиш бўйича бошқарув қарорларини қабул қилиш; - қишлоқ хўжалик соҳасида менежер, ташкилотчи, иқтисодчи, бошқарувчилик қобилиятларини амалиётда қўллаш; - ташкил иқтисодий фаолият юритиш механизmlарини ўзлаштириш ва рақобат менежменти усулларини қўллай олиш; - божхона иши, метрология, маҳсулотларни стандартлаштириш ва сертификатлаш билимларига эга бўлиш ва амалда қўллай олиш; озиқ-овқат хавфсизлиги дастурининг бажарилишида интирок этиш; - бухгалтерия ҳисоби юритиш ва солиққа тортиш механизmlарини ўзлаштириш ва амалда қўллай олиш; - фан ва техниканинг замонавий ривожланиши шароитларида янги билимларни тезкор эгаллаш, турии иқтисодий ечимлар ичдан оптималь ва самарали вариантларни танлай олиш; - қишлоқ хўжалик корхоналарида инвестиция фаолиятини бошқариш, бизнес режа тузиш ва

		<p>амалда жорий этиш;</p> <ul style="list-style-type: none"> - хўжалик, меҳнат, маъмурий ва халқаро ҳуқук масалаларига оид билим ва қўниммаларидан амалиётда фойдалана олиш; - ахборот-коммуникация технологияларидан фойдаланган ҳолда қишлоқ хўжалик маҳсулотларини сотишнинг муқобил, айниқса ташки бозорларни қидириб топиш ва экспортни йўлга кўшиш; - Агробизнесда иқтисодий фаолиятни, агрокластерлар фаолиятини ташкил этиш, ва бошқариш; - агробизнесни ташкил қилиш, чорвачилиқда ишлаб чиқаришни ташкил этишига оид билим ва қўникмалардан амалиётда фойдалана олиш; -аграп бозорни бошқаришининг замонавий усулларини ўзлаштириш ва амалиётда қўллай олиш; - қишлоқ хўжалигига замонавий менежмент усулларини қўллай олиш қўникмаларига эга бўлиш; - қишлоқ хўжалик корхоналарида илғор хориж тажрибаларини қўллаш, башорат қилиш, бошқарув қарорларини иқтисодий асослаш; инновацион гоялардан фойдаланишга тайёр бўлиш; - агробизнесда инновацион фаолият юрита олиш ва аграр соҳага инновацион технологияларни жорий қилиш қўникмаларига эга бўлиш; - иш сифати учун маъсулиятни хис қилиш, ўз билимлари ва маҳоратларидан технологик жараённи бошқаришда фойдалана олиш; индивидуал ва гурӯхлар билан ишлашда қарорлар қабул қилиш.
--	--	--

Қишлоқ хўжалиги вазирлиги ўқув юртлари
ва малака ошириш бўлими бошлиғи

Қишлоқ хўжалиги ва озиқ-овқат соҳаси
иқтисодиёти илмий-тадқиқот институти
директори

Ш.Жоникулов

Б.Султонов

Тошкент давлат аграр университети томонидан 410 000 – Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги таълим соҳаси Давлат таълим стандарти, бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари бўйича тайёрланган малака талаблари ва ўкув режаларини ишлаб чиқиш бўйича турдош олий таълим муассасалари билан
КЕЛИШУВ БАЁННОМАСИ

Қибрай тумани

“30” сюнья 2020 йил

Қатиашдилар: Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлиги олий таълим муассасалари фаолиятини мувофиқлаштириш бош бошқармаси бошлиги - А.Холиков, Қишлоқ хўжалиги вазирлиги ўкув юртлари ва малака ошириш бўлими бошлиги – Ш.Жониқулов, Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Ўсимликлар карантини Давлат инспекцияси бошлиги ўринбосари - Б.Муродов, Ўзбекистон фермер, дехкон хўжаликлари ва томорка ер эгалари Кенгashi раиси - А.Хайтов, Ўзбекистон Республикаси ер ресурслари, геодезия, картография ва давлат кадастри давлат қўмитаси раиси ўринбосари М.Рузметов, Ўрмон хўжалиги давлат қўмитаси раиси - Н.Бакиров, Экология ва атроф-мухитни муҳофаза килиш давлат қўмитаси раиси – Ш.Абдураззақов, Лимон етиширувчилар ва экспорт килувчилар уюшмаси раиси – Н.Фахрутдинов, “Ўзбекипаксаноат” уюшмаси кадрлар, ўкув юртлари ва илмий муассасалари билан ишлаш бошқармаси бошлиги – И.Султонова, “Ўзбекбалиқсаноат” уюшмаси бошқарув раисининг биринчи ўринбосари - Р.Курбонов, Ўзбекистон бухгалтерлар ва аудиторлар миллий ассоциацияси Кенгаш раиси-М.Тулаходжаева, Боғдорчилик ва иссиқхона хўжалигини ривожлантириш агентлиги директори - Н.Э.Нажимов, “Ўзагрокимёҳимоя” АЖ раиси ўринбосари - Р.Очилов, Қишлоқ хўжалиги вазирлиги ҳузуридаги Уруғчиликни ривожлантириш маркази директори – Ш.Номозов, “Фалла-Алтег” АЖ ишлаб чиқариш корхонаси директори – Қ.Кувватов, ЎзРФА Микробиология институти директори-Қ.Давронов, ЎзРФА Генетика ва ўсимликлар экспериментал биологияси илмий-тадқиқот институти директори-А.Наримонов, Ўсимликларни ҳимоя килиш илмий-тадқиқот институти директори – К.Маматов, Ўрмон хўжалиги илмий тадқиқот институти директори - А.Хамзаев, Академик М.Мирзаев номидаги “Боғдорчилик, узумчилик ва виночилик илмий тадқиқот институти” бош директори - Ю.Саимназаров, Ўсимликлар генетик ресурслари илмий тадқиқот институти директори - А.Аманов, “Сабзавот-полиз экинлари ва картошкачилик” илмий тадқиқот институти директори - Р.Низомов, Қишлоқ хўжалиги ва озиқ-овқат соҳаси иктисадиётни илмий тадқиқот институти директори-Б.Султонов, Атроф-мухит ва табиатни муҳофаза килиш технологиялари илмий тадқиқот институти директори-С.Бўриев, Стандартлантириш, сертификатлаштириш ва техник жихатдан тартибга солиш илмий тадқиқот институти директори-А.Хамдамов, Чорвачилик ва паррандачилик илмий тадқиқот институти директори-А.Нурматов, Қишлоқ хўжалигини механизациялаш илмий-тадқиқот институти директори-А.Ражабов, Тошкент давлат аграр университети ректори-Б.Сулаймонов, Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш муҳандислари институти ректори-Ў.Умурзаков, Самарқанд ветеринария медецинаси инситути ректори-Х.Юнусов, Андижон қишлоқ хўжалиги ва агротехнологиялар институти ректори-К.Комилов, Тошкент давлат аграр университети ўкув ишлари бўйича проректори - С.Исламов, ТДАУ Нукус филиали директори-Е.Торениязов, ТДАУ Термиз филиали директори-А.Жўраев, ТошДАУ ўкув-услубий бошқармаси бошлиги-М.Атабаев, таянч ва турдош олий таълим муассасаларининг факультет деканлари, кафедра мудирлари ва етакчи профессор-ўқитувчилари ва таклиф этилганлар

КУН ТАРТИБИ

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Ўзбекистон Республикаси олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида” 2019 йил 8 октябрдаги ПФ-5847-сонли, “2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини

ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясини “Илм, маърифат ва рақамли иқтисодиётни ривожлантириш йили”да амалга оширишга оид давлат дастури тўғрисида” 2020 йил 2 мартағи ПФ-5953-сонли Фармонлари, “Аграр таълим тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2020 йил 30 июлдаги ПҚ-4795-сон қарори, Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрациясининг 2020 йил 9 январдаги РА1/1-20-сонли топшириғи ҳамда Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2020 йил 30 июндаги “2020/2021 ўкув йилидан кредит-модуль тизимига ўтиш тўғрисида”ги 357-сон буйргуда белгиланган вазифаларни ижросини таъминлаш мақсадида турдош олий таълим муассасалари ҳамда асосий кадрлар истеъмолчилари бўлган вазирликлар, идоралар ва бошқа корхоналар мутахассислари иштирокида 2020/2021 ўкув йилидан бошлаб кредит-модуль тизими асосида таълим жараёнини ташкил этилишини инобатга олиб 410 000 – Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги таълим соҳасининг Давлат таълим стандарти, 25 та бакалавриат таълим йўналишлари ва 33 та магистратура мутахассисликлари бўйича хорижий тажрибалар асосида тайёрланган малака талаблари ва ўкув режаларини мухокамаси.

Сўзга чиқди: А.Холиков – Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Ўзбекистон Республикаси олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида” 2019 йил 8 октябрдаги ПФ-5847-сонли, “2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясини “Илм, маърифат ва рақамли иқтисодиётни ривожлантириш йили”да амалга оширишга оид давлат дастури тўғрисида” 2020 йил 2 мартағи ПФ-5953-сонли фармонлари, “Аграр таълим тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2020 йил 30 июлдаги ПҚ-4795-сон қарори, Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрациясининг 2020 йил 9 январдаги РА1/1-20-сонли топшириғи ҳамда Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2020 йил 30 июндаги “2020/2021 ўкув йилдан кредит-модуль тизимига ўтиш тўғрисида”ги 357-сон буйргуда белгиланган вазифаларни ижросини таъминлаш мақсадида Тошкент давлат аграр университетида ташкил этилган ижодий ишчи гурухлар томонидан “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификатори”га мувофиқ ишлаб чиқилган 410 000 – Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги таълим соҳаси Давлат таълим стандарти, 25 та бакалавриат таълим йўналишлари, 33 та магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўкув режалари “Таълим тўғрисида”, “Кадрлар тайёрлаш миллий дастури тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикасининг қонунлари, шунингдек, асосий кадрлар истеъмолчилари ҳисобланган вазирлик, идора, ташкилот ва корхонларнинг олий ва ўрта махсус малакали кадрлар билан таъминланганлик даражаси, кадрлар тайёрлаш ва уларга бўлган реал эҳтиёжларни аниқлаш, уларнинг касбий малака ва қўнималарига қўйиладиган талаблар, худудларни ижтимоий-иктисодий ривожлантириш дастурларида белгиланган вазифалар, қишлоқ хўжалиги соҳасида амалга оширилаётган ишлар тўғрисида ҳисоботлари ва таклифлари асосида хорижий тажрибаларни инобатга олган ҳолда ишлаб чиқилган.

Ишлаб чиқилган Давлат таълим стандарти, бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўкув режалари турдош олий таълим муассасалари (Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш мухандислари институти, Самарқанд ветеринария медицинаси институти, Андижон қишлоқ хўжалиги ва агротехнологиялар институти, Ўзбекистон миллий университети, Тошкент давлат аграр университетининг Нукус, Термиз филиаллари, ГулДУ, БухДУ, КарДУ, ФарДУ, УрДУ, НамДУ, СамДУ) ҳамда асосий кадрлар истеъмолчилари бўлган вазирликлар, идора ва корхонларнинг малакали мутахассислари иштирокида мухокамадан ўтказилиб, келишилган ҳамда Қишлоқ хўжалиги илмий ишлаб чиқариш маркази тизимидағи илмий-тадқиқот институтларининг етакчи мутахассис-олимлари томонидан такриздан ўтказилган.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2015 йил 10 январдаги “Олий таълимнинг Давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида” 2001 йил 16 августдаги

343-сон қарорига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳакида”ги 3-сон қарорига асосан тузилган ишчи гурухлар томонидан “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари Классификатори”га мувофиқ Қишлоқ ва сув хўжалиги билим соҳасининг тегишли бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талабларини ишлаб чиқилганлиги ҳакида ахборот берди, уларни муҳокама қилиш ҳамда ушбу янгидан яратилган малака талаблари ва ўкув режалари ҳакида йигилиш қатнашчиларидан фикр-мулоҳаза ва таклифлар билдиришларини сўради.

Эшитилди: ТДАУ ректори Б.А.Сулаймонов – Узбекистон Республикаси Президентининг “Аграр таълим тизимини янада тақомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2020 йил 30 июлдаги ПҚ-4795-сон қарорида белгиланган вазифалар ижросини таъминлаш мақсадида асосий кадрлар истеъмолчилари хисобланган вазирликлар, идоралар, ташкилотлар ва корхоналарнинг таклифлари асосида 25 та бакалавриат таълим йўналишлари ҳамда 33 та магистратура мутахассисликлари бўйича 2020/2021 ўкув йилидан бошлаб таълимнинг кредит-модуль тизимида тайёрлаш йўлга кўйилади. Бунда, таълимнинг кредит тизимида талабалар учун хафтада беш кунлик ўқиш ҳамда ҳафтанинг шанба кунини мустақил ўзлаштириш куни деб белгиланади.

Шунингдек, 2020/2021 ўкув йилидан қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариш соҳаси учун магистратура мутахассисликларида ўқиш муддатини 1 йил, илмий ва илмий-педагогик фаолият билан шуғулланувчи иқтидорли талабалар учун ўқиш муддати 2 йил этиб белгиланади. Бакалавриат таълим йўналишларининг сиртқи таълим шакли бўйича масофавий таълим олиш тизими босқичма-босқич жорий этилади.

Университет ишчи гурухлари томонидан ривожланган хорижий тажрибалар асосида куйидаги 410 000 – Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги таълим соҳасининг Давлат таълим стандарти, 25 та бакалавриат таълим йўналишлари ва 33 та магистратура мутахассисликлари бўйича малака талаблари ва ўкув режалар ишлаб чиқилди:

№	Бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари иоми	
	шифри	
Бакалавриат таълим йўналишлари		
1	5230100	Иқтисодиёт (кишлоқ хўжалигида)
2	5230400	Маркетинг (кишлоқ хўжалигида)
3	5230900	Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (кишлоқ хўжалигида)
4	5232500	Логистика (агрологистика)
5	5233300	Агробизнес ва инвестицион фаолият
6	5310900	Метрология, стандартлаштириш ва маҳсулот сифати менежменти (тармоклар бўйича)
7	5311000	Технологик жараёнлар ва ишлаб чиқаришни автоматлаштириш ва бошқариш (кишлоқ хўжалигида)
8	5320500	Биотехнология (тармоклар бўйича)
9	5410100	Агрокимё ва агротупроқшунослик
10	5410200	Агрономия (дэҳқончилик маҳсулотлари турлари бўйича)
	5410200	Агрономия (анорчилик)
	5410200	Агрономия (дончилик)
	5410200	Агрономия (пахтачилик)
	5410200	Агрономия (мойли экинлар)
	5410200	Агрономия (шоличилик)
	5410200	Агрономия (ем-хашак экинлари)
	5410200	Агрономия (соя экини агротехникаси)
	5410200	Агрономия (техник экинлар)
	5410200	Агрономия (сабзавотчилик ва полизчилик)
11	5410300	Ўсимликларни ҳимоя қилиш (екин турлари бўйича)

№	Бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари	
	шифри	номи
12	5410400	Қишлоқ хўжалиги экинлари селекцияси ва уругчилиги (екин турлари бўйича)
13	5410500	Қишлоқ хўжалик маҳсулотларини сақлаш ва дастлабки ишлаш технологияси (маҳсулот турлари бўйича)
14	5410600	Зооинженерия (асаларичилик)
15	5410600	Зоинженерия (балиқчилик)
16	5410800	Ўрмончилик
17	5410900	Ипакчилик ва тутчилик
18	5411000	Мевачилик ва узумчилик
19	5411100	Доривор ўсимликларни етиштириш ва қайта ишлаш технологияси
20	5411200	Манзарали боғдорчилик ва кўкарамзорлаштириш
21	5411500	Ўсимликлар ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлари карантини
22	5411600	Сабзавотчилик, полизчилик ва картошкачилик
23	5411700	Иссикхона хўжалигини ташкил этиш ва юритиш
24	5610300	Туризм (агротуризм)
25	5630100	Экология ва атроф-муҳит муҳофазаси (қишлоқ хўжалигига)
Магистратура мутахассисликлари		
1	5A230102	Иқтисодиёт (қишлоқ хўжалигига)
2	5A230901	Бухгалтерия ҳисоби (қишлоқ хўжалигига)
3	5A232501	Логистика (агрологистика)
4	5A233301	Агробизнес ва инвестицион фаолият
5	5A310901	Маҳсулотлар хавфсизлиги ва уларнинг сертификацияси (қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари)
6	5A320501	Биотехнология (маҳсулот тури бўйича)
7	5A410101	Агротупроцеснуослик ва агрофизика (соҳалар бўйича)
8	5A410102	Агрокимё
9	5A410201	Агрономия
10	5A410202	Ўсимликшунослик (екинлар гурухлари бўйича)
11	5A410203	Органик деҳқончилик ва озиқ-овқат хавфсизлиги
12	5A410301	Ўсимликлар ҳимояси (усуллари бўйича)
13	5A410302	Энтомология
14	5A410303	Фитопатология
15	5A410304	Ўсимликлар ҳимоясида мониторинг ва башорат
16	5A410401	Селекция ва уругчилик (екинлар гурухлари бўйича)
17	5A410501	Қишлоқ хўжалик маҳсулотларини сақлаш ва дастлабки ишлаш технологияси (маҳсулотлар турлари бўйича)
18	5A410606	Балиқчилик
19	5A410801	Ўрмончилик
20	5A410901	Ипакчилик
21	5A410902	Тутчилик
22	5A411001	Сабзавотчилик ва полизчилик
23	5A411002	Мевачилик
24	5A411003	Узумчилик ва узумни дастлабки қайта ишлаш
25	5A411004	Картошкачилик
26	5A411005	Мева-сабзавотчиликда биотехнология
27	5A411101	Доривор ўсимликларни етиштириш технологияси
28	5A411201	Аҳоли яшаш жойларини кўкарамзорлаштириш ва ландшафтли дизайн
29	5A411202	Манзарали боғдорчилик

№	Бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари номи	
	шифри	
30	5A411501	Ўсимликлар ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлари карантини
31	5A411701	Ҳимояланган ер мева-сабзавотчилиги
32	5A411702	Субтропик ва цитрус мева экинлари
33	5A630102	Экология (қишлоқ хўжалигига)

Кун тартибидаги мазкур масала бўйича йигилишда билдирилган фикр-мулоҳазалар ва таклифлар асосида муҳокамадан сўнг йигилиш

ҚАРОР ҚИЛАДИ:

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Ўзбекистон Республикаси олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида” 2019 йил 8 октябрдаги ПФ-5847-сонли, “2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясини “Илм, маърифат ва рақамили иқтисодиётни ривожлантириш йили”да амалга оширишга оид давлат дастури тўғрисида” 2020 йил 2 марта ПФ-5953-сонли Фармонлари, “Аграр таълим тизимини янада тақомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2020 йил 30 июлдаги ПҚ-4795-сон қарори, Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрациясининг 2020 йил 9 январдаги РА1/1-20-сонли топшириги ҳамда Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлигининг 2020 йил 30 июндаги “2020/2021 ўкув йилидан кредит-модуль тизимиға ўтиш тўғрисида”ги 357-сон буйруғида белгиланган вазифаларни ижросини таъминлаш мақсадида Тошкент давлат аграр университетида ташкил этилган ижодий ишчи гурухлар томонидан “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификатори”га мувофиқ ишлаб чиқилган 410 000 – Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги таълим соҳаси Давлат таълим стандарти, 25 та бакалавриат таълим йўналишлари, 33 та магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўкув режалари “Таълим тўғрисида”, “Кадрлар тайёрлаш миллий дастури тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикасининг қонунлари, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2001 йил 16 августдаги “Олий таълимнинг давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида”ги 343-сон қарори ва олий таълим соҳасини тартибга солувчи бошқа норматив-хукукий ҳужжатларга ҳамда халқаро тажрибаларга мувофиқ ишлаб чиқилганлиги инобатга олинсин.

2. Хорижий тажрибалар асосида ишлаб чиқилган бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўкув режаларига турдош ОТМларининг таклифлари киритилсин.

3. Ишлаб чиқилган Давлат таълим стандарти, малака талаблари ва ўкув режалари ўрнатилган тартибда тасдиқланиши учун Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлигига белгиланган муддатда тақдим этилсин.

Мажлис раиси

Котиб

Б.А.Сулаймонов

Д.М.Мустафакулов

Тошкент давлат аграр университети томонидан 410 000 – Қишлоқ,
ўрмон ва балиқ хўжалиги таълим соҳасининг Давлат таълим стандарти,
бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари
бўйича тайёрланган малака талаблари ва ўқув режаларини ишлаб
чиқарувчилар ва асосий кадрлар истеъмолчилари ўртасида

КЕЛИШУВ ДАЛОЛАТНОМАСИ

Қибрай тумани

“30” июн 2020 йил

Биз куйида имзо чекувчилар - Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта
максус таълим вазирлиги олий таълим муассасалари фаолиятини
мувофикаштириш бош бошқармаси бошлиғи - А.Холиков, Қишлоқ
хўжалиги вазирлиги ўқув юртлари ва малака ошириш бўлими бошлиғи –
Ш.Жоникулов, Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Ўсимликлар карантини
Давлат инспекцияси бошлиғи ўринбосари - Б.Муродов, Ўзбекистон фермер,
дехкон хўжаликлари ва томорка ер эгалари Кенгashi раиси - А.Хайтов,
Ўзбекистон Республикаси ер ресурслари, геодезия, картография ва давлат
кадастри давлат қўмитаси раиси ўринбосари М.Рузметов, Ўрмон хўжалиги
давлат қўмитаси раиси - Н.Бакиров, Экология ва атроф-муҳитни муҳофаза
қилиш давлат қўмитаси раиси – Ш.Абдураззақов, Лимон етиштирувчилар ва
экспорт килувчилар уюшмаси раиси – Н.Фахрутдинов, “Ўзбекипаксаноат”
уюшмаси кадрлар, ўқув юртлари ва илмий муассасалари билан ишлаш
бошқармаси бошлиғи – И.Султонова, “Ўзбекбалиқсаноат” уюшмаси
бошқарув раисининг биринчи ўринбосари - Р.Курбонов, Ўзбекистон
бухгалтерлар ва аудиторлар миллий ассоциацияси Кенгаш раиси-
М.Тулаходжаева, Боғдорчилик ва иссиқхона хўжалигини ривожлантириш
агентлиги директори - Н.Э.Нажимов, “Ўзагрокимёҳимоя” АЖ раиси
ўринбосари - Р.Очилов, Қишлоқ хўжалиги вазирлиги ҳузуридаги
Уруғчиликни ривожлантириш маркази директори – Ш.Номозов, “Фалла-
Алтег” АЖ ишлаб чиқариш корхонаси директори – Қ.Кувватов, ЎзРФА
Микробиология институти директори-Қ.Давронов, ЎзРФА Генетика ва
Ўсимликлар экспериментал биалогияси илмий-тадқиқот институти
директори-А.Наримонов, Ўсимликларни ҳимоя қилиш илмий-тадқиқот
институти директори – К.Маматов, Ўрмон хўжалиги илмий тадқиқот
институти директори - А.Хамзаев, Академик М.Мирзаев номидаги
“Боғдорчилик, узумчилик ва виночилик илмий тадқиқот институти” бош
директори - Ю.Саимназаров, Ўсимликлар генетик ресурслари илмий
тадқиқот институти директори - А.Аманов, “Сабзавот-полиз экинлари ва
картошкачилик” илмий тадқиқот институти директори - Р.Низомов, Қишлоқ

хўжалиги ва озиқ-овқат соҳаси иқтисодиёти илмий тадқиқот институти директори-Б.Султонов, Атроф-мухит ва табиатни муҳофаза қилиш технологиялари илмий тадқиқот институти директори - С.Бўриев, Стандартлаштириш, сертификатлаштириш ва техник жихатдан тартибга солиш илмий тадқиқот институти директори-А.Хамдамов, Чорвачилик ва паррандачилик илмий тадқиқот институти директори-А.Нурматов, Қишлоқ хўжалигини механизациялаш илмий-тадқиқот институтини директори-А.Ражабов, Тошкент давлат аграр университети ректори - Б.Сулаймонов, Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш мұхандислари институти ректори - Ү.Умурзаков, Самарқанд ветеринария медецинаси инситути ректори - Х.Юнусов, Андижон қишлоқ хўжалиги ва агротехнологиялар институти ректори - К.Комилов, ТДАУ Нукус филиали директори - Е.Торениязов, ТДАУ Термиз филиали директори - А.Жўраев, Тошкент давлат аграр университети ўкув ишлари бўйича проректори - С.Исламовлар Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Ўзбекистон Республикаси олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида” 2019 йил 8 октябрдаги ПФ-5847-сонли, “2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясини “Илм, маърифат ва рақамли иқтисодиётни ривожлантириш йили”да амалга оширишга оид давлат дастури тўғрисида” 2020 йил 2 мартағи ПФ-5953-сонли Фармонлари, “Аграр таълим тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2020 йил 30 июлдаги ПҚ-4795-сон қарори, Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрациясининг 2020 йил 9 январдаги РА1/1-20-сонли топшириғи ҳамда Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлигининг 2020 йил 30 июндаги “2020/2021 ўкув йилидан кредит-модуль тизимига ўтиш тўғрисида”ги 357-сон буйруғида белгиланган вазифаларни ижросини таъминлаш мақсадида 2020/2021 ўкув йилидан бошлаб кредит-модуль тизими асосида таълим жараёнини ташкил этилишини инобатга олиб 410 000 – Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги таълим соҳасининг Давлат таълим стандарти, шунингдек, 25 та бакалавриат таълим йўналишлари ва 33 та магистратура мутахассисликлари бўйича тайёрланган малака талаблари ва ўкув режаларини ишлаб чикиш бўйича турдош олий таълим муассасалари ҳамда асосий кадрлар истеъмолчилари бўлган вазирликлар, идоралар ва бошқа корхоналар мутахассислари томонидан муҳокамадан ўтказилиб, келишилди.

Ишлаб чиқилган Давлат таълим стандарти, малака талаблари ва ўкув режаларининг мазмуни билан танишириб, келишув ҳақида ушбу далолатномани туздик:

№	Бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари	
	шифри	номи
Бакалавриат таълим йўналишлари		
1	5230100	Иқтисодиёт (қишлоқ хўжалигида)
2	5230400	Маркетинг (қишлоқ хўжалигида)
3	5230900	Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (қишлоқ хўжалигида)
4	5232500	Логистика (агрологистика)
5	5233300	Агробизнес ва инвестицион фаолият
6	5310900	Метрология, стандартлаштириш ва маҳсулот сифати менежменти (тармоқлар бўйича)
7	5311000	Технологик жараёнлар ва ишлаб чиқаришни автоматлаштириш ва бошқариш (қишлоқ хўжалигида)
8	5320500	Биотехнология (тармоқлар бўйича)
9	5410100	Агрокимё ва агротурпроқшунослик
10	5410200	Агрономия (декончилик маҳсулотлари турлари бўйича)
	5410200	Агрономия (анорчилик)
	5410200	Агрономия (дончилик)
	5410200	Агрономия (пахтачилик)
	5410200	Агрономия (мойли экинлар)
	5410200	Агрономия (шоличилик)
	5410200	Агрономия (ем-хашак экинлари)
	5410200	Агрономия (соя экини агротехникаси)
	5410200	Агрономия (техник экинлар)
	5410200	Агрономия (сабзавотчилик ва полизчилик)
11	5410300	Ўсимликларни ҳимоя қилиш (екин турлари бўйича)
12	5410400	Қишлоқ хўжалиги экинлари селекцияси ва уруғчилиги (екин турлари бўйича)
13	5410500	Қишлоқ хўжалик маҳсулотларини сақлаш ва дастлабки ишлаш технологияси (маҳсулот турлари бўйича)
14	5410600	Зооинженерия (асаларичилик)
15	5410600	Зоинженерия (балиқчилик)
16	5410800	Ўрмончилик
17	5410900	Ипакчилик ва тутчилик
18	5411000	Мевачилик ва узумчилик
19	5411100	Доривор ўсимликларни етиштириш ва қайта ишлаш технологияси
20	5411200	Манзарали бодорчилик ва кўкарамзорлаштириш
21	5411500	Ўсимликлар ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлари карантини
22	5411600	Сабзавотчилик, полизчилик ва картошкачилик
23	5411700	Иссиқхона хўжалигини ташкил этиш ва юритиш

№	Бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари	
	шифри	номи
24	5610300	Туризм (агротуризм)
25	5630100	Экология ва атроф-мухит муҳофазаси (қишлоқ хўжалигида)
Магистратура мутахассисликлари		
1	5A230102	Иқтисодиёт (қишлоқ хўжалигида)
2	5A230901	Бухгалтерия ҳисоби (қишлоқ хўжалигида)
3	5A232501	Логистика (агрологистика)
4	5A233301	Агробизнес ва инвестицион фаолият
5	5A310901	Маҳсулотлар хавфсизлиги ва уларнинг сертификацияси (қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари)
6	5A320501	Биотехнология (маҳсулот тури бўйича)
7	5A410101	Агротуроқшунослик ва агрофизика (соҳалар бўйича)
8	5A410102	Агрокимё
9	5A410201	Агрономия
10	5A410202	Ўсимликшунослик (экинлар гурухлари бўйича)
11	5A410203	Органик деҳқончилик ва озиқ-овқат хавфсизлиги
12	5A410301	Ўсимликлар ҳимояси (усуллари бўйича)
13	5A410302	Энтомология
14	5A410303	Фитопатология
15	5A410304	Ўсимликлар ҳимоясида мониторинг ва башорат
16	5A410401	Селекция ва уругчилик (экинлар гурухлари бўйича)
17	5A410501	Қишлоқ хўжалик маҳсулотларини саклаш ва дастлабки ишлаш технологияси (маҳсулотлар турлари бўйича)
18	5A410606	Балиқчилик
19	5A410801	Ўрмончилик
20	5A410901	Ипакчилик
21	5A410902	Тутчилик
22	5A411001	Сабзавотчилик ва полизчилик
23	5A411002	Мевачилик
24	5A411003	Узумчилик ва узумни дастлабки қайта ишлаш
25	5A411004	Картошкачилик
26	5A411005	Мева-сабзавотчиликда биотехнология
27	5A411101	Доривор ўсимликларни етишириш технологияси
28	5A411201	Аҳоли яшаш жойларини кўкаламзорлаштириш ва ландшафтли дизайн
29	5A411202	Манзарали боғдорчилик
30	5A411501	Ўсимликлар ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлари карантини
31	5A411701	Ҳимояланган ер мева-сабзавотчилиги
32	5A411702	Субтропик ва цитрус мева экинлари
33	5A630102	Экология (қишлоқ хўжалигида)

Бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари бўйича малака талаблари “Таълим тўғрисида”, “Кадрлар тайёрлаш миллий дастури тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикасининг қонунлари, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2015 йил 10 январдаги “Вазирлар Маҳкамасининг “Олий таълимнинг Давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида” 2001 йил 16 августдаги 343-сон қарорига ўзгартириш ва кўшимчалар киритиш ҳақида”ги З-сон Қарори ва олий таълим соҳасини тартибга солувчи бошқа норматив-хукукий хужжатларга ҳамда халқаро тажрибаларга мувофиқ ишлаб чиқилган.

Бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари бўйича ишлаб чиқилган малака талаблари ва ўкув режаларини ўрнатилган тартибда тасдиққа тавсия этилиши мақсадга мувофиқ.

Кишлоқ хўжалиги вазирлиги кадрлар ва ўкув юртлари бошқармаси бошлиғи

Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги
олий таълим муассасалари фасилитини
мувофиқлаштириш бош бошқармаси
бошлиғи

Вазирлар Маҳкамаси
Ўсимликлар карантини
инспекцияси бошлиғи ўринбосари

Ўзбекистон фермер, дехқон хўжаликлари
ва томорка ер эгалари Кенгаши раиси

Ўзбекистон Республикаси ер ресурслари,
геодезия, картография ва давлат кадастри
давлат қўмитаси раиси ўринбосари

Ўрмон хўжалиги давлат қўмитаси раиси

Экология ва атроф-муҳитни муҳофаза
қилиш давлат қўмитаси раиси

Лимон етиштирувчилар ва экспорт
қилувчилар уюшмаси раиси

“Ўзбекипаксаноат” уюшмаси кадрлар, ўкув
юртлари ва илмий муассасалари билан
ишлаш бошқармаси бошлиғи

“Ўзбекбалиқсаноат” уюшмаси
биринчи ўринбосари

Боғдорчилик ва иссиқхона хўжалигини
ривожлантириш агентлиги директори

Б.Муродов

А.Хайтов

М.Рузметов

Н.Бакиров

Б.Кўчкоров

Н.З. Фахрутдинов

Н.Абдулазизов

Р.Курбонов

Н.Э.Нажимов

“Үзгрокимёхимоя” АЖ раиси ўринбосари

Р.Очилов

Р.Очилов

Қишлоқ хұжалиги вазирлиги хузурдағы
Уругчиликни ривожлантириш
директори

“Фалла-Алтег” АЖ ишлаб чыкаш
корхонаси директори

Ш.Намазов

Ш.Намазов

Ұсимликтарни ҳимоя қилиш
тадқиқот институти директори

ілмий

тадқиқот

ілмий

тадқиқот

Б.Холмұхаммедов

Б.Холмұхаммедов

A.Учаров

Ұрмон хұжалиги ілмий тадқиқот
институти директори

ілмий

тадқиқот

A.Хамзаев

A.Хамзаев

Академик М.Мирзаев номидагы
“Бағдорчилік, узумчилик ва виночилик
ілмий тадқиқот институти” бош директори

ілмий

тадқиқот

Ю.Саймназаров

Ұсимлиқшунослық ілмий тадқиқот
институти директори

ілмий

тадқиқот

A.Аманов

“Сабзавот-полиз экинлари
картошқачылық” ілмий тадқиқот институти
директори

ілмий

тадқиқот

R.Низомов

Тошкент давлат аграр университетінің
ишлари бүйіча проректори

ілмий

тадқиқот

C.Исламов

**Тошкент давлат аграр университети томонидан тайёрланган 5233300 -
Агробизнес ва инвестицион фаолият бакалавриат таълим йўналишининг малака
талабларига**

ТАҚРИЗ

Кишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштирувчи тармокларнинг аҳолини кишлоқ хўжалиги маҳсулотлари билан таъминлаш билан биргаликда етиштирлган маҳсулотни сотиш, чет элларга экспорт қилиш масалалари бугунги кунда долзарб масалалар жумласига киради. Бу борада давлатимиз томонидан кўрилаётган тадбирлар агробизнесни ташкил қилиш, қишлоқ хўжалигида инвестицион фаолиятни самарали юритиши йўлга кўйишига имкон яратмоқда.

Бу тадбирларни самарали амалга ошириш олий маълумотли кадрлар тайёрлашда хорижий давлатлар тажрибаси асосида малака талабларини, жумладан “Агробизнес ва инвестицион фаолият” таълим йўналиши бўйича ҳам такомиллаштиришни талаб этади.

5233300 - Агробизнес ва инвестицион фаолият бакалавриат таълим йўналишининг малака талаблари – фан, иқтисод, агробизнес ва инвестицион фаолият соҳасидаги йўналиш бўлиб, ишлаб чиқариш, меҳнат ва молиявий ресурслардан самарали фойдаланишга йўналтирилган кишлоқ хўжалик корхоналарида бизнес юритиш ва бошқариш усувлари, инновация ва инновацион фаолият, улардан рационал фойдаланиш ҳамда ишлаб чиқариш ва бизнес жараёнларини ташкиллаштириш, ишлаб чиқариш ва бизнес билан боғлик комплекс масалалар мажмуасини қамраб олган.

Ушбу йўналиш битирувчилари иқтисодиётни модернизация қилиш шароитида: кишлоқ хўжалик корхоналарида бизнесни ташкил этиш ва самарали бошқарув қарорларини қабул қилиш; агробизнесда технология ва техник воситалардан фойдаланишнинг самарадорлиги кўрсаткичларини ҳисоблаш ва баҳолаш; ишлаб чиқариш жараёнларини амалга ошириш учун зарур бўлган моддий ва меҳнат ресурсларини режалаштириш; замонавий ахборот технологиялар тизимини яратиш ва улардан фойдаланиш билан боғлик бўлган ишлаб чиқариш жараёнлари мониторинги ва сифатини баҳолаш методлари ҳамда механизмларини ишлаб чиқиши; соҳага оид муаммолар ечимларини амалиётга тадбиқ этиш; ишлаб чиқариш жараённида сифатни бошқариш; фикрлар хар хил бўлган шароитда бошқарув қарорини қабул қилиш усул ва услубларини билиши ва амалда кўллай олиши лозим бўлади.

Ушбу ҳолатлар ТошДАУ томонидан тайёрланган **5233300 - Агробизнес ва инвестицион фаолият** бакалавриат таълим йўналишининг малака талабларида ўз аксини топган. Жумладан, бакалаврларнинг касбий фаолиятининг соҳалари, обьектлари, турлари аниқланиб, касбий фаолиятнинг вазифалари белгиланган. Бакалаврларнинг тайёргарлик даражасига кўйиладиган талаблар такомиллаштирилган, бу ҳолат бугунги кунда бакалаврлага кўйиладиган талабларга мос келади.

Таълим стандартида бакалаврларнинг касбий компетенцияларига, жумладан илмий ва илмий-тадқиқот фаолияти, агробизнес-технологик, ташкилий-бошқарув, лойиха-технологик фаолият турларига кўйиладиган талаблар етарлича ёритилиб, таълим стандартида баён килинган умумкасбий ва ихтисослик фанлар бакалаврларнинг олий маълумотли малакали кадр бўлиб етишишига имкон беради.

Юкоридагилардан келиб чиқиб, **5233300 - Агробизнес ва инвестицион фаолият** бакалавриат таълим йўналишининг малака талаблари бугунги кунда кредит модул тизими асосида ўқитиш талабларига жавоб беришини таъкидлаш мумкин.

Тошкент давлат иқтисодиёт
университети “Тармоклар иқтисодиёти”
кафедраси профессори, и.ф.д.

Я.Алиев

**Тошкент давлат аграр университети томонидан тайёрланган 5233300 -
Агробизнес ва инвестицион фаолият бакалавриат таълим йўналишининг малака
талабларига**

ТАКРИЗ

Хозирги вактда қишлоқ хұжалиғи маҳсулотлари етиштирувчи тармоктар ҳақында ревизияда ахолини қишлоқ хұжалиғи маҳсулотлари билан таъминлашында етакчы бүгінгі айланда, шу билан биргаликта етиштирлген маҳсулотни сотиш, чет элларга экспорт килиш айникса долзарб масалалар сирасынан киради.

Шу нүктай назардан, давлатимиз томонидан күрилаётган тадбирлар агробизнесни ташкил қилиш, кишилек хұжалигыда инвестицион фаядтари самаралы юритип йүлга күйишига имкон яратмоқда.

Бу тадбирларни самарали амалга ошириш олий маълумотли кадрлар тайёрлашга, жумладан “*Агробизнес ва инвестицион фаолият*” йўналиши бўйича ҳам кредит модул тизими асосида кадрлар тайёрлашга қўйилаётган талабларини такомиллаштиришни талаб этади.

5233300 - Агробизнес ва инвестицион фаолият бакалавриат таълим йўналишининг малака талаблари – фан, иқтисод, агробизнес ва инвестицион фаолият соҳасидаги йўналиш бўлиб, ишлаб чиқариш, меҳнат ва молиявий ресурслардан самарали фойдаланишга йўналтирилган кишлоп хўжалик корхоналарида бизнес юритиш ва бошқариш усуллари, инновация ва инновацион фаолият, улардан рационал фойдаланиш ҳамда ишлаб чиқариш ва бизнес жараёнларини ташкиллаштириш, ишлаб чиқариш ва бизнес билан боғлиқ комплекс масалалар мажмуасини қамраб олган.

Ушбу йўналишни битиruвчилар иктисодиётни модернизация килиш шароитида: қишлоқ хўжалик корхоналарида бизнесни ташкил этиш ва самарали бошкарув қарорларини қабул қилиш; агробизнесда технология ва техник воситалардан фойдаланишинг самарадорлиги кўрсаткичларини хисоблаш ва баҳолаш; ишлаб чиқариш жараёнларини амалга ошириш учун зарур бўлган моддий ва меҳнат ресурсларини режалаштириш; самарали инвестицион фаолият юритиш; фикрлар ҳар хил бўлган шароитда бошкарув карорини қабул қилиш; қишлоқ хўжалик маҳсулотлари хосилдорлиги ва сифатини ошириш, инновацион технологиялардан фойдаланиш, касбий фаолиятида ахборот технологияларидан оқилона фойдаланиш усул ва услубларини билиши ва амалда кўллай олиши лозим бўлади.

Ушбу холатлар ТошДАУ томонидан тайёрланган **5233300 - Агробизнес валинвестицион фаолият** бакалавриат таълим йўналишининг малака талабларида ўз аксини топган. Жумладан, бакалаврларнинг касбий фаолиятининг соҳалари, объектлари, турлари аникланиб, касбий фаолиятнинг вазифалари белгиланган. Бакалаврларнинг ташархларлик даражасига қўйиладиган талаблар такомиллаштирилган, бу холат бугунги кунда кредит модул тизими асосида бакалаврлар тайёрлаш талабларига мос келади.

Таълим стандартида бакалаврларнинг касбий компетенцияларига, жумладан илмий ва илмий-тадқикот фаолияти, педагогик, бошкарув фаолият турларига қўйиладиган талаблар етарлича ёритилиб, таълим стандартида баён қилинган иқтисодий ва ихтинослики фанлар бакалаврларнинг олий маълумотли малакали кадр бўлиб етишишнига имкон беради.

Юқоридагилардан келиб чикиб таъкидлаш мумкинки **5233300 - Агробизнес ва инвестицион фаолият** бакалавриат таълим йўналишининг малака талаблари буғунги кунда кадрлар истеъмолчилари томонидан қўйилган талабларга жавоб беради.

ТМИ “Касбий таълим”

кафедраси мудири, и.ф.

Ш.Аллаёрб

**Тошкент давлат аграр университети томонидан тайёрланган 5233300 -
Агробизнес ва инвестицион фаолият бакалавриат таълим йўналишининг малака
талабларига**

ТАҚРИЗ

Кишлоқ хўжалиги мамлакатимизнинг етакчи тармоқларидан бири сифатида нафакат ахолини озиқ — овқат маҳсулотлари билан таъминлашда, балки иқтисодиётнинг бошқа соҳаларини ривожлантиришда муҳим ўрин эгаллади. Бозор муносабатлари тармоқда ишлаб чиқариш мулкий муносабатларини ривожлантириш, ишлаб чиқаришни диверсификациялаш, тақсимот муносабатларини бозор талаблари доирасида ташкил этиш ҳамда бу соҳада бизнесни ташкил қилиш ва юритиш механизмларини тақомиллаштиришни тақоза этади. Бу соҳада чуқур билимга эга бўлиш кишлоқ хўжалик маҳсулотларининг ўсишига, меҳнат унумдорлиги, кишлоқ ахолиси даромадларининг ортиши, ишлаб чиқаришнинг иқтисодий самарадорлигига ижобий таъсир кўрсатади.

Бу жараёнларни самарали амалга ошириш олий маълумотли кадрлар тайёрлашга, жумладан *Агробизнес ва инвестицион фаолият* бакалавриат таълим йўналиши бўйича хам кредит модул тизими асосида кадрлар тайёрлашга қўйилаётган талабларни тақомиллаштиришни талафути этади.

5233300 - Агробизнес ва инвестицион фаолият бакалавриат таълим йўналиши фан, иқтисод, агробизнес ва инвестицион фаолият соҳасидаги йўналиш бўлиб, ишлаб чиқариш, меҳнат ва молиявий ресурслардан самарали фойдаланишга йўналтирилган кишлоқ хўжалик корхоналарида бизнес юритиш ва бошқариш усуллари, инновация ва инновацион фаолият, улардан рационал фойдаланиш ҳамда ишлаб чиқариш ва бизнес жараёнларини ташкиллаштириш, ишлаб чиқариш ва бизнес билан боғлиқ комплекс масалалар мажмуасини қамраб олган.

Ушбу таълим йўналиши битирувчилари иқтисодиётни модернизация қилиш шароитида агробизнесни ташкил қилиш ва юритиш, инвестицион фаолият юритишида самарали фаолият юритиши лозим бўлади.

Ушбу ҳолатлар ТошҶДАУ томонидан тайёрланган **Олий таълимнинг 5233300 - Агробизнес ва инвестицион фаолият** бакалавриат таълим йўналишининг малака талабларига ўз аксини топган. Жумладан, битирувчиларнинг касбий фаолиятининг соҳалари, обьектлари, турлари аникланиб, касбий фаолиятнинг вазифалари белгиланган. Битирувчиларнинг тайёргарлик даражасига, малакавий компетенцияларига қўйиладиган талаблар хорижий тажрибаларни ҳисобга олган ҳолда кадрлар истеъмолчилари талабини ҳисобга олиб тақомиллаштирилган, бу ҳолат бугунги кунда битирувчиларга кредит модул тизими асосида үқитишга қўйилаётган талабларида мос келади.

Малака талабларида бакалаврларнинг касбий компетенцияларига, жумладан илмий-тадқиқот, ишлаб чиқариш-технологик, ташкилий-бошқарув, лойиха- технологик фаолият турларига қўйиладиган талаблар етарлича ёритилиб, таълим стандартида баён килинган фанлар блокларининг, жумладан умумихтисослик ва ихтисослик фанларининг мазмунни битирувчиларнинг олий маълумотли малакали кадр бўлиб етишишига имкон беради.

Юкоридагилардан келиб чиқиб, **5233300 - Агробизнес ва инвестицион фаолият** бакалавриат таълим йўналишининг малака талаблари бугунги кунда ушбу соҳа битирувчиларига кадрлар истеъмолчилари томонидан қўйилаётган талабларга жавоб беради.

Кишлоқ хўжалиги ва озиқ-овқат соҳаси
Иқтисодиёти илмий-тадқиқот институти
илмий котиби, и.ф.и., к.и.х.

Н.Н.Аскаров

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълими йўналиши бўйича Мувофиқлаштирувчи Кенгаш “Аграр, ўрмон, балиқчилик хўжалиги ҳамда қишлоқ хўжалиги менежмент” ўқув-услубий бирлашмаси йигилишининг 4-сонли

БАЁННОМАСИ

“5” августр 2020 йил

Кибрай тумани

Қатнашдилар: Бирлашма раиси–Б.А.Сулаймонов

Аъзолари: ТошДАУ, ТИҚХММИ, СамВМИ, АндҚХАИ, Тошкент давлат аграр университетининг Нукус, Термиз филиаллари ўқув ишлари бўйича директор ўринбосарлари, ўқув-услубий бошқарма (бўлим) бошликлари, факультет деканлари, кафедра мудирлари ва таклиф этилганлар

Ўқув-услубий бирлашма котиби: Ўқув-услубий бошқармаси ўқув ишлари бўйича инспектори Д.М.Мустафакулов

Ўқув-услубий бирлашманинг 38 нафар аъзоларидан 31 нафари ҳамда таклиф этилганлар 7 нафар.

КУНТАРТИБИ:

Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Ўзбекистон Республикаси олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида” 2019 йил 8 октябрдаги ПФ-5847-сонли, “2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясини “Илм, маърифат ва рақамли иқтисодиётни ривожлантириш йили”да амалга оширишга оид давлат дастури тўғрисида” 2020 йил 2 марта ПФ-5953-сонли Фармонлари, “Аграр таълим тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2020 йил 30 июлдаги ПҚ-4795-сон қарори, Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрациясининг 2020 йил 9 январдаги РА1/1-20-сонли топшириғи ҳамда Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2020 йил 30 июндаги “2020/2021 ўқув йилидан кредит-модуль тизимига ўтиш тўғрисида”ги 357-сон буйргида белгиланган вазифаларни ижросини таъминлаш мақсадида 2020/2021 ўқув йилидан бошлаб кредит-модуль тизими асосида таълим жараёнини ташкил этилишини инобатга олиб 410 000 – Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги таълим соҳасининг Давлат таълим стандарти, 25 та бакалавриат таълим йўналишлари ва 33 та магистратура мутахассисликлари бўйича тайёрланган малака талаблари ва ўқув режаларининг муҳокамаси.

Эшитилди: Ўқув-услубий бирлашма раиси Б.А.Сулаймонов:

1. Ҳаммангизга маълумки, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2020 йил 30 июлдаги “Аграр таълим тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-4795-сон қарорида белгиланган вазифалар ижросини таъминлаш мақсадида 2020/2021 ўқув йилидан бошлаб босқичма-босқич 25 та бакалавриат таълим йўналишлари ҳамда 33 та магистратура мутахассисликлари бўйича таълимнинг кредит-модуль тизимида кадрлар тайёрлаш тизими йўлга қўйилади. Бунда, таълимнинг кредит тизимида талabalар учун ҳафтада беш кунлик ўқиш ҳамда ҳафтанинг шанба кунини мустақил ўзлаштириш куни деб белгиланади.

Шунингдек, 2020/2021 ўқув йилидан қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариш соҳаси учун магистратура мутахассисликларида ўқиш муддатини 1 йил, илмий ва илмий-педагогик фаолият билан шуғулланувчи иқтидорли талabalар учун ўқиш муддатини 2 йил этиб белгиланади. Бакалавриат таълим йўналишларининг сиртқи таълим шакли бўйича масофавий таълим олиш тизими босқичма-босқич йўлга қўйилади.

Университет ишчи гуруҳлари томонидан “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификатори”га мувофиқ ишлаб чиқилган 410 000 – Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги таълим соҳасининг Давлат таълим стандарти, 25 та

бакалавриат таълим йўналишлари, 33 та магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари “Таълим тўғрисида”, “Кадрлар тайёрлаш миллий дастури тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикасининг қонунлари, шунингдек, асосий кадрлар истеъмолчилари ҳисобланган вазирлик, идора, ташкилот ва корхонларнинг олий ва ўрта маҳсус малакали кадрлар билан таъминланганлик даражаси, кадрлар тайёрлаш ва уларга бўлган реал эҳтиёжларни аниқлаш, уларнинг касбий малака ва кўнилмаларига қўйиладиган талаблар, худудларни ижтимоий-иктисодий ривожлантириш дастурида белгиланган вазифалар ижросини таъминлаш, қишлоқ хўжалиги соҳасида амалга оширилаётган кенг қамровли ислоҳотлар ва берилган таклифлар асосида хорижий тажрибаларни инобатга олган ҳолда ишлаб чикилди.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Махкамасининг 2015 йил 10 январдаги “Олий таълимнинг Давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида” 2001 йил 16 августдаги 343-сон қарорига ўзgartириш ва қўшимчалар киритиш ҳақида”ги 3-сон қарорига асосан тузилган ишчи гуруҳлар томонидан “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари Классификатори”га мувофиқ Қишлоқ ва сув хўжалиги билим соҳасининг тегишли бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талабларини ишлаб чиқилганлиги ҳақида ахборот берди, уларни мухокама қилиш ҳамда ушбу янгидан яратилган Давлат таълим стандарти, малака талаблари ва ўқув режалари ҳақида йиғилиш қатнашчиларидан фикр-мулоҳаза ва таклифлар билдиришларини сўради.

Сўзга чиқдилар: Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш муҳандислари институти ректори Ў.Умурзаков, Самарқанд ветеринария медецинаси инситути ректори Х.Юнусов, Андижон қишлоқ хўжалиги ва агротехнологиялар инситути ректори К.Комилов, ТДАУ Нукус филиали директори Э.Торениязов, ТДАУ Термиз филиали директори А.Жўраев университет профессорлари Х.Атабаева, Р.Дусмуратов, Х.Кимсанбоев, У.Норкулов, доцентлар З.Юлдашева, А.Хакимов, М.Атабаевлар сўзга чиқиб, ишлаб чиқилган Давлат таълим стандарти, малака талаблари ва ўқув режалари ҳақида ўзларининг фикр-мулоҳазалари ва таклифларини ҳамда Ўзбекистон Республикаси Президенти томонидан 2020 йил 30 июля қабул қилинган ПҚ-4795-сонли қарори республикамизда аграр таълим тизимини янада такомилаштириш, қишлоқ хўжалиги соҳаси учун юқори малакали рақобатбардош кадрлар тайёрлаш, кадрлар истеъмолчиларининг талаблари асосида тор мутахассисликлар бўйича кадрлар тайёрлаш тизимини тартибга солиши ҳамда ўз вақтида қабул қилинган қарор эканлиги ҳақида ўз фикр-мулоҳазаларини билдирилди.

Эшитилди: Университет ўқув ишлари бўйича проректори С.Исламов-Университет ишчи гурухлари томонидан “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификатори”га мувофиқ ишлаб чиқилган 410 000 – Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги таълим соҳаси Давлат таълим стандарти, 25 та бакалавриат таълим йўналишлари, 33 та магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари асосий кадрлар истеъмолчилари ҳисобланган вазирлик, идора, ташкилот ва корхонларнинг олий ва ўрта маҳсус малакали кадрлар бўлган реал эҳтиёжлари, уларнинг касбий малака ва тажрибасини ошириш борасида амалга оширилаётган ишлар тўғрисида таклифлари ва фикрлари-мулоҳазалари асосида ишлаб чикилди. Таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режаларини ишлаб чиқишида Япония, Хитой, Корея, Индонезия, АҚШ, Германия, Англия каби ривожланган хорижий давлатларнинг энг илғор тажрибасилари чукур ўрганилди.

Ишлаб чиқилган Давлат таълим стандарти, бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари турдош олий таълим муассасалари (Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш муҳандислари институти, Самарқанд ветеринария медицинаси институти, Андижон қишлоқ хўжалиги ва агротехнологиялар институти, Ўзбекистон миллий университети, ТДАУнинг Нукус, Термиз филиаллари, ГулДУ, БухДУ, ҚарДУ, ФарДУ, УрДУ, НамДУ, СамДУ) ҳамда асосий кадрлар истеъмолчилари бўлган вазирликлар, идора ва

корхоналарнинг малакали мутахассислари иштирокида куйидаги бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари мухокамадан ўтказилиб, келишилган ҳамда Қишлоқ хўжалиги соҳасида фаолият юритаётган илмий-тадқиқот институтларининг етакчи мутахассис-олимлари томонидан экспертизадан ўтказилди:

№	Бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари номи	
	шифри	номи
Бакалавриат таълим йўналишлари		
1	5230100	Иқтисодиёт (қишлоқ хўжалигида)
2	5230400	Маркетинг (қишлоқ хўжалигида)
3	5230900	Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (қишлоқ хўжалигида)
4	5232500	Логистика (агрологистика)
5	5233300	Агробизнес ва инвестицион фаолият
6	5310900	Метрология, стандартлаштириш ва маҳсулот сифати менежменти (тармоқлар бўйича)
7	5311000	Технологик жараёнлар ва ишлаб чиқаришни автоматлаштириш ва бошқариш (қишлоқ хўжалигида)
8	5320500	Биотехнология (тармоқлар бўйича)
9	5410100	Агрокимё ва агротурпроқшунослик
10	5410200	Агрономия (дехқончилик маҳсулотлари турлари бўйича)
	5410200	Агрономия (анорчилик)
	5410200	Агрономия (дончилик)
	5410200	Агрономия (пахтачилик)
	5410200	Агрономия (мойли экинлар)
	5410200	Агрономия (шоличилик)
	5410200	Агрономия (ем-хашак экинлари)
	5410200	Агрономия (соя экини агротехникаси)
	5410200	Агрономия (техник экинлар)
	5410200	Агрономия (сабзавотчилик ва полизчилик)
11	5410300	Ўсимликларни ҳимоя қилиш (екин турлари бўйича)
12	5410400	Қишлоқ хўжалиги экинлари селекцияси ва уруғчилиги (екин турлари бўйича)
13	5410500	Қишлоқ хўжалик маҳсулотларини сақлаш ва дастлабки ишлаш технологияси (маҳсулот турлари бўйича)
14	5410600	Зооинженерия (асаларичилик)
15	5410600	Зоинженерия (балиқчилик)
16	5410800	Ўрмончилик
17	5410900	Ипакчилик ва тутчилик
18	5411000	Мевачилик ва узумчилик
19	5411100	Доривор ўсимликларни етиштириш ва қайта ишлаш технологияси
20	5411200	Манзарали боғдорчилик ва кўкаlamзорлаштириш
21	5411500	Ўсимликлар ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлари карантини
22	5411600	Сабзавотчилик, полизчилик ва картошкочилик
23	5411700	Иссикхона хўжалигини ташкил этиш ва юритиш
24	5610300	Туризм (агротуризм)
25	5630100	Экология ва атроф-муҳит муҳофазаси (қишлоқ хўжалигида)
Магистратура мутахассисликлари		
1	5A230102	Иқтисодиёт (қишлоқ хўжалигида)
2	5A230901	Бухгалтерия ҳисоби (қишлоқ хўжалигида)

№	Бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари	
	шифри	номи
3	5A232501	Логистика (агрологистика)
4	5A233301	Агробизнес ва инвестицион фаолият
5	5A310901	Маҳсулотлар хавфсизлиги ва уларнинг сертификацияси (қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари)
6	5A320501	Биотехнология (маҳсулот тури бўйича)
7	5A410101	Агротурпроқшунослик ва агрофизика (соҳалар бўйича)
8	5A410102	Агрокимё
9	5A410201	Агрономия
10	5A410202	Ўсимликшунослик (экинлар гурухлари бўйича)
11	5A410203	Органик деҳқончилик ва озиқ-овқат хавфсизлиги
12	5A410301	Ўсимликлар ҳимояси (усуллари бўйича)
13	5A410302	Энтомология
14	5A410303	Фитопатология
15	5A410304	Ўсимликлар ҳимоясида мониторинг ва башорат
16	5A410401	Селекция ва уруғчилик (экинлар гурухлари бўйича)
17	5A410501	Қишлоқ хўжалик маҳсулотларини саклаш ва дастлабки ишлаш технологияси (маҳсулотлар турлари бўйича)
18	5A410606	Балиқчилик
19	5A410801	Ўрмончилик
20	5A410901	Ипакчилик
21	5A410902	Тутчилик
22	5A411001	Сабзавотчилик ва полизчилик
23	5A411002	Мевачилик
24	5A411003	Узумчилик ва узумни дастлабки қайта ишлаш
25	5A411004	Картошкачилик
26	5A411005	Мева-сабзавотчиликда биотехнология
27	5A411101	Доривор ўсимликларни етиштириш технологияси
28	5A411201	Аҳоли яшаш жойларини кўкаlamзорлаштириш ва ландшафтли дизайн
29	5A411202	Манзарали боғдорчилик
30	5A411501	Ўсимликлар ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлари карантини
31	5A411701	Ҳимояланган ер мева-сабзавотчилиги
32	5A411702	Субтропик ва цитрус мева экинлари
33	5A630102	Экология (қишлоқ хўжалигига)

Кун тартибидаги мазкур масала бўйича йиғилишда билдирилган фикр-мулоҳазалар ва таклифлар асосида муҳокамадан сўнг йиғилиш

ҚАРОР ҚИЛАДИ:

- Узбекистон Республикаси Президентининг “Узбекистон Республикаси олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида” 2019 йил 8 октябрдаги ПФ-5847-сонли, “2017-2021 йилларда Узбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясини “Илм, маърифат ва рақамли иқтисодиётни ривожлантириш йили”да амалга оширишга оид давлат дастури тўғрисида” 2020 йил 2 марта ПФ-5953-сонли Фармонлари, “Аграр таълим тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2020 йил 30 июлдаги ПҚ-4795-сон қарори, Узбекистон Республикаси Президенти Администрациясининг 2020 йил 9 январдаги РА1/1-20-сонли топшириги ҳамда Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлигининг 2020 йил 30 июндаги “2020/2021 ўкув йилидан кредит-модуль тизимига ўтиш тўғрисида”ги 357-сон бўйругида белгиланған вазифаларни

ижросини таъминлаш мақсадида Тошкент давлат аграр университетида ташкил этилган ижодий ишчи гурухлар томонидан “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификатори”га мувофиқ ишлаб чиқилган 410 000 – Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги таълим соҳасининг Давлат таълим стандарти, 25 та бакалавриат таълим йўналишлари, 33 та магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари “Таълим тўғрисида”, “Кадрлар тайёрлаш миллий дастури тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикасининг қонунлари, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2001 йил 16 августдаги “Олий таълимнинг давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида”ги 343-сон қарори ва олий таълим соҳасини тартибга солувчи бошқа норматив-хуқуқий ҳужжатларга ҳамда халқаро тажрибаларга мувофиқ ишлаб чиқилганлиги инобатга олинсин.

2. Хорижий тажрибалар асосида ишлаб чиқилган бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режаларига турдош ОТМларининг таклифлари киритилсин.

3. Ишлаб чиқилган Давлат таълим стандартлари, малака талаблари ва ўқув режалари ўрнатилган тартибда тасдиқланиши учун Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлигига тақдим этилсин.

Б.А.Сулаймонов

Д.М.Мустафакулов

Бакалавриятда таълим жараёнининг умумий кўрсаткичлари

№	Таълим жараёни	Ўзбекистон Республикаси (бакалаврият)	Америка Кўшма Штатлари (бакалаврият)	Австралия (бакалаврият)
1.	Бошлиниши	3 йиллик ўрта махсус коллеж таълимидан ёки академ лицейдан сўнг	10 йиллик мажбурий ўрта мактаб таълимидан сўнг	10 йиллик мажбурий ўрта мактаб таълимидан сўнг
2.	Давомий-лиги	4 йил	3 йилдан- 4-5 йилгача	3 йилдан- 4-5 йилгача
3.	Таълим олувчиликлар сони	1-6	4 -10 ва ундан ортиқ	1-12 ва ундан ортиқ
4.	Ўтиш жойлари	Аграр соҳадаги университетларда, ўкув тажриба хужаликларида	Аграр соҳадаги университетларда, ўкув тажриба хужаликларида, шу соҳада ташкил этиладиган ёзги мактабларда, шунингдек талабанинг хошишига кура фермер хужаликларида	Аграр соҳадаги университетларда, ўкув тажриба хужаликларида, шу соҳада ташкил этиладиган ёзги мактабларда
5.	Таълим берувчиликлар	Аграр университетларидаги иқтисодий, бошқарув ва бизнес соҳаси мутахассисликлари бўйича фан доктори, фан номзоди ёки амалий машғулотлар учун магистратура дипломига эга профессор-укитувчилар, малака ошириш курсини тутагатган олий маълумотга эга бўлган ўқитувчилар, амалий кўнижмаларни ўргатиш бўйича бошқа тор доирадаги мутахассислар –тренерлар.	Университетда фаолият юритадиган профессор-укитувчилар, лаборатория дарсларида тегишли тартибда рухсатга эга булган олий маълумотли лаборатория ходимлари, шунингдек ишлаб чикариш билан узвий боғликлиқда фаолият юритадиган илмий тадқиқотчилар	Университетдаги тегишли кафедраларда фаолият юритадиган профессор-укитувчилар, лаборатория дарсларида тегишли тартибда рухсатга эга булган олий маълумотли лаборатория ходимлари
6.	Таълим жараёнини кузатиш ва назорат килиш	Куйидаги тартибда амалга оширилади: тегишли кафедра мудирлари ва декан шунингдек университет раҳбарияти	Куйидаги тартибда амалга оширилади: белгиланган фанлар бўйича махсус шахслар ва шунингдек белгиланган фан тугагач талабалар уқитувчига ва унинг фаолиятига баҳо бериш оркали амалга оширилади.	Куйидаги тартибда амалга оширилади: белгиланган фанлар бўйича махсус шахслар ва шунингдек белгиланган фан тугагач талабалар уқитувчига ва унинг фаолиятига баҳо бериш оркали амалга оширилади.

**5233300- Агробизнес ва инвестицион фаолият бакалаврият йўналиши малака талабларини ишлаб чиқилишига
ТУШУНТИРИШ ХАТИ**

5233300- Агробизнес ва инвестицион фаолият бакалавриат таълим йўналиши малака талабини ишлаб чиқиша куйидаги меъёрий-хуқукий хужжатларга асосланилди:

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 20 апрелдаги “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-2909-сонли қарори;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 27 июлдаги “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-3151-сонли Қарори;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 19 июнданги «Бизнеснинг қонуний манфаатлари давлат томонидан муҳофаза қилиниши ва тадбиркорлик фаолиятини янада ривожлантириш тизимини тубдан такомиллаштиришга доир чора-тадбирлар тўғрисида»ги ПФ-5087-сон Фармони.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 5 июнданги “Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг қамровли ислоҳотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-3775-сонли Қарори;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 24 ноябрдаги “Тадбиркорлик ва инновациялар соҳасидаги лойиҳаларни молиялаштириш механизmlарини такомиллаштириш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги № ПФ-5583-сонли Фармони.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 5 сентябрдаги “Корпоратив, лойиҳа бошқаруви ва давлат харидлари соҳасида кадрларни тайёрлаш, қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш тизимини такомиллаштириш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги № ПҚ-3930-сонли Қарори.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 28 январдаги “Инвестиция ва ташки савдо соҳасида бошқарув тизимини такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги № ПФ-5643-сонли Фармони.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 14 марта даги “Мева-сабзавотчилик соҳасида қишлоқ хўжалиги кооперациясини ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги № ПҚ-4239-сонли Қарори.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 14 майдаги “Тадбиркорлик фаолиятини қўллаб-кувватлаш ва ҳимоя қилиш тизимини тубдан такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги № ПФ-5718-сонли фармони.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Тошкент давлат аграр университети фаолиятини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2019 йил 19 авгуустдаги ПҚ-4421-сонли Қарори.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Аграр таълим тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисидаги” 2020 йил 30 июлдаги № ПҚ-4793 сонли Қарори.

Малака талабини ишлаб чиқишида бакалавриат таълим йўналиши битирувчиларига кадрлар истеъмолчилар томонидан кўрсатилган малака талаблари ҳисобга олинган.

Янги бакалавриат таълим йўналиши ўқув режасидаги юклама ҳажми янги малака талаби бўйича бакалавриатда “Табиий-илмий ва гуманитар фанлар” блокининг умумий юклама ҳажми 27,1%, “Умумкасбий фанлар” блокининг ҳажми 38,1%, “Ихтисослик фанлари” блокининг ҳажми 30,7 % қилиб белгиланди. Шу билан бирга бакалавриатда назарий таълим билан ишлаб чиқаришни боғлаш учун малакавий амалиёт 660 соат қилиб белгиланди. Умумий юклама ҳажми 7200 соат ёки 240 кредит, яъни 1 кредит 30 академик соатни ташкил қиласди.

Ушбу малака талаби “Кадрлар тайёрлаш миллий дастури”нинг мақсади ва вазифаларининг, шунингдек таълим-тарбияга йўналтирилган ҳамда Ўзбекистон Республикаси Президенти, Вазирлар Махкамасининг қарор ва фармонларини мукаммал амалга оширилишига қаратилган.

Малака талаби дастурида миллий мустақиллик, демократия, бой миллий ва маънавий анъаналар, халқнинг теран интеллектуал имкониятлари ва умуминсоний қадриятлар тамоийллари ҳисобга олинди.

Малака талаби асосида таълим олувчиларда чуқур билим, мустақил фикрлаш, юксак касбий малакавий кўнишка шаклланиши таъминланади.

Ушбу малака талаби халқаро тажриба, техника, технологиялар, фаннинг ривожланиш даражаси ва ютуқлари иқтисодий устуворлик шароитида кадрларга нисбатан ишлаб чиқариш ва амалиётда қўйиладиган талабларни ҳисобга олган ҳолда илмий асосланади.

Ўқув юкламасининг оддийдан мураккабга қараб тузилишига эришилганлиги натижасида таълим олувчиларнинг қобилиятлари ва эҳтиёжларига кўра таълимни табақалаштириш имкониятлари ҳисобга олинди.

Таълим олувчилар ва битирувчиларни тайёрлаш, таълим фаолияти сифатини баҳолаш мезонлари ва тартибларининг белгилangan меъёрий-қоидаларга мослигига эришилди.

Малака талабнинг қулайлиги - унинг бажарилишини назорат қилиш, меъёр ва талаблари бузилишининг олдини олиш имкониятлари инобатга олинган бўлиб, таълим йўналишининг малака талабини ишлаб чиқишида муҳим аҳамият касб этди.

5233300- Агробизнес ва инвестицион фаолият бакалавриат таълим йўналишига тажрибада текширувдан ўтган таълим ҳамда ишлаб чиқариш амалий фаолиятларининг илгор меъёrlари киритилди.

Малака талабини ишлаб чиқишида мамлакат ижтимоий-иктисодий тарақиётининг истиқболлари, жамият эҳтиёжи, фан, техника, технология ва маданият ютуқлари, кадрлар тайёрлаш борасида жаҳон тенденцияларидан келиб чиқиб, иқтисодиёт соҳаларининг модернизациялашув шароитида кадрлар истеъмолчиларининг талабларини олий таълим мазмунига тезкор жорий этишига тегишли шароитлар яратиш, олий таълим давлат талим стандартларини халқаро амалиётдаги академик стандартлар билан уйғулаштирилди ҳамда уларни узвийлиги таъминланди.

Ўқув ишлар бўйича проректор

С.Я.Исламов

5233300- Агробизнес ва инвестицион фаолият бакалавриат таълим йўналиши малака талабларини халқаро тажрибалар билан қиёсий таққослаш тўғрисидаги таҳлилий маълумотлар

Европа ва АҚШ таълим системаси кредит тизимига асосланган, ҳар бир фан бўйича белгиланган кредит бали мавжуд 1 кредитдан 4 кредит баллгача.

Талаба ҳоҳлаган вақтда ушбу фан ўқитувчи томонидан ўтилаётганига караб дарсга қатнашиши мумкин. Белгиланган дарс соати тугагач ўрнатилган тартибда имтиҳон топшириб белгиланган кредит баллини олади. Кейинчалик ана шу кредит баллари етарли бўлса 3,5 йилдан 5-6 йилгacha муддатда бакалавр йўналиши бўйича бакалавр даражасини олиши мумкин.

Агробизнес ва инвестицион фаолият бакалавриат таълим йўналиши ҳозирги кунда жуда долзарб йўналиш бўлиб, нафақат Ўзбекистон Республикаси балки бошқа Европа, Америка, Осиё, МДҲ давлатлари қишлоқ хўжалиги тизимида агробизнесни бошқариш ва инвестицион фаолиятни юритиш ҳам доимий изланишни, таҳлил қилишни ва ривожлантиришни талаб қилмоқда. Юкоридаги маълумотларга асосан шуни айтиш мумкинки, давлатимизда яратилаётган *Агробизнес ва инвестицион фаолият* таълим йўналишининг малака талаби жаҳон андозаларига мос равишда бўлиб, бошқа давлатларнинг таълим дастурларига ўхшаш томонлари ҳамда ўзига хос хусусиятлари билан ажралиб туради.

Агробизнес ва инвестицион фаолият таълим йўналиши бўйича малака талаби Америка Қўшма Штатлари, Германия, Буюк Британия ва Австралия давлатлари малака талаблари билан таққосланган ҳолда тузилди.

Ўқув ишлари бўйича проректор

С.Я.Исламов

Агробизнес ва инвестицион фаолият бакалавриат йўналиши бўйича хорижий олий ўқув юртлари билан таъкослама таҳлил

Тошкент давлат аграр университети (Ўзбекистон)	Университет Миссури (США)	Кредит	Университет Миннесоты - Department of Applied Economics (США)	Кредит	University of Maribor Faculty of Economics and Business (Словения)	Кредит	Вайштефен Триздорф университети (Германия)	Кредит	HAS University of Applied Sciences (Нидерланды)	Кредит	The University of Manitoba (Канада)	Кредит
Бакалавр: Қишлоқ хўжалигига корпоратив бошкарув	Бакалавриат: Agribusiness Management		Бакалавриат: Agricultural and Food Business Management		Бакалавр: Business Management and Organisation		Бакалавр - Агробизнесда маркетинг ва менежмент		Бакалавр: Business Management in Agriculture & Food		Бакалавр: Agribusiness	
7200 соат/240 кредит (4 йилда)	120 кредит (4 йилда)		1-- кредит (4 йилда)		187 кредит (3 йилда)		210 кредит (7 семестр, шундан 1 амалий семестр). Ихтисослик 6 ва 7 семестрларда		164 кредит (4 йилда)		120 кредит (4 йилда)	
www.tdau.uz	www.missouri.edu (http://catalog.missouri.edu/undergraduate/graduation/collegeofagriculturefoodandnaturalresources/agribusinessmanagement/business-management/)		www.cfans.umn.edu (https://www.apec.umn.edu/sites/apec.umn.edu/files/afbmcurrenctcurriculum_sheet_1_3_1_18.pdf)		http://www.epf.um.si (http://www.epf.um.si/en/study-programmes/study-programmes/university-education-programme-3/about-programme/)		www.hswt.de (https://www.hswt.de/fileadmin/Dateien/Studium/Studiengaenge/WA/Dateien/Studienplan_WA_aktuell.pdf)		https://www.hasuniversity.nl (https://www.hasuniversity.nl/files/1361)		http://umanitoba.ca (https://umanitoba.ca/faculties/afs/dept/agribusiness/media/pdf/SuggestedProgression.pdf)	

2. Математик ва табиий-илмий фанлар

Эконометрика асослари	120/4	General Principles and Concepts of Biology and General Biology Laboratory	5	Public Speaking or Prof Comm University Writing Tech Prof Writing Business Comm Short Calculus or Calculus I	3	Basics of Organization and Management	6	Physikalisch-technische Grundlagen	5	Marketing & Sales	6	Introduction to Microeconomic Principles	3
					4	Monetary theory and policy	6	Agrarchemie	5	Explore Agrifood	6	Introduction to Macroeconomic Principles	3
					4	Information systems electronic business	6	Mathematik und Grundlagen der EDV	5	Academic & Professional Skills 1, 2, 3, 4	9	Intro. to Agribusiness Management	3
					4	Integrated business information systems – ERP solutions	6	Grundlagen der Wirtschaftswissenschaften	5	Business Administration	4	Natural Res. & Primary Ag Prod.	3
					4	Insurance industry	6	Business Englisch und Präsentationstechnik	5	Research	7	Prod., Dist. & Utiliz. of Ag Prod.	3
Иктисолий география	120/4	Environmental Economics and Policy - <i>Weltwirt. Internat.</i>	3	Science Workshop	2	Business Economics	6	EDV-Anwendungen	5	Internship & Animal biology	7	Biological Diversity and Interaction	3
Ахборот-коммуникацион технологиялар	180/6	Applied Computer Applications	3	Inter Mgmt Acct	2	Mathematics for Economists	6	Agrartechnik	5	Growth & Development	6	Foundations of Life	3

Иктисолий математика	300/10	Calculus for Social and Life Sciences I	3-5	Financial Modeling Coop Organizations	2	Introduction to Business Information Systems	5	Betriebslehre und Wirtschaftsrecht	5	Agrifood Chains	6	Matrices for Management & Social Sci	3
		Analytic Geometry and Calculus I			3	Entrepreneurship	6	Buchführung und Steuerlehre	5	Internship & Plant biology	7	Calculus for Management & Social Sci.	3
Илмий-таджикот ишини ташкил этиш	120/4	Atoms and Molecules with Lab	3-4	Macro: Govt or Macro: Policy Food & Agric Sales	3	Business Law	5	Statistik	5	Management Skills	6	Critical Thinking	3
		College Chemistry I			3	Purchasing and supply chain management	6	Agrarbiologie	5	Entrepreneurship	7	Ethics and Biomedicine	3
		The Living World: Molecular Scale		Entrepren Fund Futures & Options	3	Economic analysis and policy	6	Grundlagen der pflanzlichen Produktion	5			Ethics and Environment	3
		Biotechnology in Society			3	Supply chain management	6	Datenbanken	5			Business Ethics	3
3. Үмумкаасбий фанлар													
Агроконсалтинг	210/7	Economics of Managerial Decision Making	3	Contracts & Agency Prin of Corp Finance Hum Res Mgmt & IR	4	Fundamentals of marketing	5	Grundlagen der tierischen Erzeugung	5	BusinessXperience 1	6	Basic Statistical Analysis 1	3
		Fundamentals of Entrepreneurship	3		2	Concepts of Management	6	Marketing-Grundlagen	5	International Business	6	Basic Statistical Analysis 2	3
		Agribusiness and Biotechnology Law	3		3	Project management	6	Business English / Technical English	5	Organisation	6	Introductory Financial Accounting	3
Иктисолиёт назарияси	210/7	Microeconomics Theory and Applications	3	Entrepren Mgmt Research Intro Entrepren	4	Accounting	6	Produktion und Logistik	5	Living Quality	6	Microeconomic Theory 1	3
					4	Marketing management of products	6	Erzeugung pflanzlicher Produkte	5	Internationalisation	6	Macroeconomic Theory 1	3
					4	Basic management accounting	6	Erzeugung tierischer Produkte	5	BusinessXperience 2	6	Intro. to Agribus Mgmt., or Elective	3
Кишлок хўялигига кооперация		Agri-Food Business and Cooperative Management	3	Agri-Food Business and Cooperative Management	3								
Менежмент назарияси	240/8	Agricultural Prices	3		Fin Mkts & Interest Rates	2	Communication skills	5	Internationaler Handel	5		Intro. to Econometrics	3
Чорвачиликда ишилаб чиқаришини ташкил этиш	180/6	The Agricultural Marketing System	3			The Agricultural Marketing System	3	The Agricultural Marketing System	3		7	The Agricultural Marketing System	3
Сүгурта фаолиятини ташкил этиш	270/8											Commodity Futures Markets, Farm Management, Financial Risk Analysis, Price Analysis	3
Мевачилик ва	190/6	Description farming	3					Precision farming	3	Internship & Plant biology	6		

		Agri-Food Business and Cooperative Management	3	Horticultural Mktg	3	International marketing	6	Umweltrecht I	2,5				
		Economic Analysis of Policy and Regulation - Writing Intensive	3	Financial Modeling	2	Organizational behavior	5	Verfahrenstechnik Hackfrüchte und Sonderkulturen	5				
		Money, Banking and Financial Markets	3	Mktg Research	4	International tourism	5	Vertrieb	2,5				
Метрология, стандартларниш ва сертификатлаш	180/6	General Farm Management	3	Buyer Behavior	2	Corporate finance I	6	Werbung und PR	2,5				
Бухгалтерия хисоби ва соликка тортиш	240/8	Agribusiness Finance	3	Business Statistics or Intro Stat Analysis Intro to Fin Reporting Intro Operations Mgmt Intro to Mgmt Acct or Fund of Mgmt or Prin of Mktg	4	Corporate entrepreneurship	5						
					4	Open economy macroeconomics	6						
					3	Econometrics I	6						
					3	Information systems management	5						
4. Ихтиосолик фанлари													
Агробизнесда инновацион фаолият	330/11	Agribusiness Management Strategy - Writing Intensive	3	Intro to the Food System	3	Business german I - 2FL	5	Personalmanagement und Kommunikation	5			Economics of Food Policy	3
		Agri-Food Business and Cooperative Management	3	World Food Problems: Agronomics, Economics & Hunger	3	Family businesses management	5	Qualitätsmanagement und Verbraucherschutz	5			Animal Production, Crop Production, Introduction to Environmental Economics, Principles of Ecology	6
		Strategic Entrepreneurship in Agri-Food	3	Ag & Trade Policy	3	Theory of systems	5	Marketing Konzeption	5				
		International Agribusiness	3	Port Mgmt & Perform Eval	2	The role of technologies in world development	6	Controlling mit SAP R3	2,5				
		International Agricultural Development	3	Options & Derivatives I	2	Environmental economics	6	Futter- und Getreidelagerung	2,5				
Ташки иктисодий фаолият ва ракобат менежменти	330/11	International Agriculture and Natural Resources	3	International Bus	2	Decision-making analysis	7	Futtererntetechnik	2,5				
		International Food Trade and Policy	3	Negotiat Strat	4	Operations management	7	International Marketing	2,5				

		International Agriculture and Natural Resources - Humanities	1-6	Mktg Research	4	Business-finance mathematics	7	Konsumentenverhalten	2,5				
Кишлоук хұжалигыда менежмент	180/6	Agri-Food Business and Cooperative Management		Agrarian management	5/150	Agrarian management	-	Agrabussmes management		Managing Farm resources	7,5		
Бизнес режалаштириш	120/4	Statistical Analysis	3	Port Mgmt & Perform Eval	2	Ecology of products	6	Betriebliches Umweltmanagement	2,5				
Кишлоук хұжалигыда инвестицион фаолият	240/8	Economic Analysis of Policy and Regulation - Writing Intensive	3	Mktg Strat	4	Multimedia in business	6	Wirtschafts- und Bioethik	3				
Агробизнесни ташил этиш ва башкариш	180/6	Agribusiness and Biotechnology Law	3	Brand Mgmt	4	Human resource management	7	Agrargeschichte	3				
						Sales management	7	Projektmanagement - Grundlagen und Methoden	3				
						Marketing channels	7						
						International economic relations	7						
						International economics I	7						
Аграр бозорни башкариш	180/6	Microeconomics Theory and Applications	3	Sourcing & Supply Mgmt	2	International business logistics	7						
		Planning the Farm Business	3	Corp Risk Mgmt	2	International marketing management	7						
						Dynamic entrepreneurship	7						
						History of economic thought	7						
						Production, distribution and allocation of income	7						

Аграр сиесат ва озик-овкат хавфсизлиги	180/6	Agricultural Marketing and Procurement	3	Insur Theory & Prac	2	Analysis of market and prices	7						
						Management information system	7						
						Financial markets	7						
						E-finance and E-banking	7						
						Business information solutions implementation	7						
						Customer behavior	7						
						Innovation management	7						
						Public finance I	7						
						Bank management I	7						
						Marketing communications	6						
Кишилек хўжалигига корпоратив бошқарув	180/6	Quantitative Applications in Agricultural Economics	3	Sales Mgmt	4	Marketing communications	6	Effektive Kommunikation I	3	Minor Business Innovation	15	Agribus. Strategies Seminar	3

ТошДАУ, ўкув ишлар бўйича проректор

С.Я.Исламов

Texas Tech University
Department of Agricultural and Applied
Economics

Bachelor of Science in Agribusiness

Total 120 Hours
 (June 2016)

FIRST YEAR

Fall	Spring
Laboratory Science (See Lower Division course section)	4
ENGL 1301, Ess. Coll. Rhetoric	3
MATH 1330, Intro. Math. Anal. I	3
POLS 1301, Amer. Govt. Org.	3
AAEC 2305, Fund. of AAEC	3
TOTAL	16
	TOTAL
	16

SECOND YEAR

Fall	Spring
COMS 2358, Business & Professional Communication	3
HIST 2300, Hist. of U.S. to 1877	3
ACCT 2300, Financial Accounting	3
Sophomore English (See Lower Division course section)	3
POLS 2302, American Public Policy	3
TOTAL	15
	TOTAL
	16

THIRD YEAR

Fall	Spring
AAEC 3315, Ag. Price Theory, or ECO 3312, Inter. Eco. Thy.	3
FIN 3320, Financial Management	3
BCOM 3373, Business Communication	3
MKT 3350, Intro. to Marketing	3
BLAW 3391, Business Law I, OR AAEC 4320, Agribus. Law	3
TOTAL	15
	TOTAL
	15

FOURTH YEAR

Fall	Spring
Free Elective	3
Agribusiness Group (See Ag. & Applied Econ. section)	9
AAEC 4315, Agribusiness Mgt., OR MGT 4380, Strategic Mgt.	3
TOTAL	15
	TOTAL
	12

- * Students can either take AAEC 4302 offered in the Spring and Summer semesters, or AAEC 4312 offered in the Fall semesters.

Notes:

1. All courses in MATH, ECO, ENGL, BA and AAEC 2305 and AGSC 2301 must be completed with a grade of C or better.
2. Departmental CORE Policy: Includes AAEC 3315 (Agricultural Price Theory), AAEC 3300 (Seminar) and 2401 (Agricultural Statistics).. All students expecting to graduate on schedule are strongly advised to complete the CORE before they reach 90 hours of completed course work. Students failing to do so may delay their graduation date.
3. To advance to the upper division of the College of Business, satisfactory completion of the first and second year courses and a adjusted cumulative TTU GPA of 2.75 at Texas Tech is required.
4. Students must complete a minimum of 40 JR/SR (3/4000) level hours to meet graduation requirements.

Bachelor of Science in Agribusiness

LOWER DIVISION COURSES		
Course Information		Prerequisites
ENGL 1301 Essentials of College Rhetoric		Successful completion of ENGL 0301 or a satisfactory score on SAT, ACT, or English department writing sample
ENGL 1302 Advanced College Rhetoric		ENGL 1301
MATH 1330 Introductory Mathematical Analysis I		Score of ≥ 500 on SATM and composite score ≥ 1070 or score ≥ 19 on ACTM and composite score ≥ 23 or grade C or better in MATH 0302 or grade of C or better in TS 0302
MATH 1331 Introductory Mathematical Analysis II		Minimum grade of C in MATH 1330 or 1430
HIST 2300 History of the United States to 1877		
HIST 2301 History of the United States since 1877		
POLS 1301 American Government, Organization		
POLS 2302 American Public Policy		Completion of POLS 1301 is strongly recommended
AGSC 2301 Computers in Agriculture		AGSC 2300 (or successful completion of Computer Placement Test)
COMS 2358 Business and Professional Communication		

LABORATORY SCIENCE (8 Hours):

At least 4 hours of Natural Laboratory Science must be PSS 1411, PSS 2401, ANSC 1401, or NRM 1401; the remaining hours must be selected from the University Core Curriculum requirements.

SOPHOMORE ENGLISH:

Choose one course from ENGL 2305, 2306, 2307, 2308, or 2351.

CREATIVE ARTS/MULTICULTURAL:

Choose a course that fulfills both the university core curriculum Creative Arts requirement and the multicultural requirement.

AGRICULTURAL ELECTIVES:

Select one course from ANSC 1401, PSS 1321, NRM 1300, and NRM 1401.

AAEC ELECTIVES:

Select one course from AAEC 3301, 3302, 3304, 3305.

AGRICULTURAL AND APPLIED ECONOMICS (AAEC) COURSES			
Course Information		Semester	Prerequisites
AAEC 2305	Fundamentals of Ag. and Applied Economics	F, S, SS	None
AAEC 2401	Agricultural Statistics	F, S, SS	College algebra or higher and AGSC 2300 or equivalent
AAEC 3300	Seminar	F, S	AAEC 2401 and 3315
AAEC 3315	Agricultural Price Theory	F, S, SS	AAEC 2401 and MATH 1331 2305
AAEC 4301	Special Problems in Applied Eco. Analysis	S	Instructor approval
AAEC 4302	Statistical Methods in Agricultural Research	S, SS	AAEC 2401 and MATH 1331
AAEC 4303	Property Appraisal	F, S	AAEC 2305, Soph. Engl. Or ENGL 2311 or ACOM 2302
AAEC 4305	Agricultural Policy	F	AAEC 3315
AAEC 4306	International Agricultural Trade	S	AAEC 3315
AAEC 4309	Sustaining Global Ecol, Nat Res, and Econ	F	MATH 1330; suggest BIOL or ECO
AAEC 4312	Applied Optimization Methods	F	AAEC 3315
AAEC 4313	Natural Resource Economics	S	AAEC 3315
AAEC 4316	Agricultural Financial Analysis	S	AAEC 3302 or FIN 3320
AAEC 4317	Commodity Futures Trading and Analysis	F, S	AAEC 2305

Note: F=Fall semester; S=Spring semester; SS=Summer semester;

AGBS GROUP:

Select 4 three-hour courses (not used to fulfill another requirement) from any 4000-level AAEC courses (excluding AAEC 4000 and AAEC 4320), or any 3000- or 4000-level courses from ACCT, BECO, FIN, ISQS, MGT, MKT. One of the 4 courses must be chosen from AAEC 4305g, AAEC 4306g, or AAEC 4313.

ECONOMICS COURSES			
Course Information		Prerequisites	
ECO 230	Principles of Economics II 2	None	
ECO 331	Intermediate Macroeconomics 1	ECO 2302	

BUSINESS COURSES			
Course Information		Prerequisites	
ACCT	2300	Financial Accounting	Minimum 2.75 adjusted cumulative TTU GPA and a C or better in any college-level mathematics course
ACCT	2301	Managerial Accounting	Minimum 2.75 adjusted cumulative TTU GPA and ACCT 2300
BLAW	3391	Business Law I	Minimum 2.75 adjusted cumulative TTU GPA
FIN	3320	Financial Management	AAEC 2305, ECO 2302, ACCT 2300, AAEC 2401, and a minimum 2.75 adjusted cumulative TTU GPA
MGT	3370	Organization and Management	Minimum 2.75 adjusted cumulative TTU GPA
BCOM	3373	Business Communication	Sophomore standing, a C or better in ENGL 1301 and 1302, and a minimum 2.75 adjusted cumulative TTU GPA
MGT	4380	Strategic Management (may be taken instead of AAEC 4315 Agribusiness Mgt)	Business students who have completed BLAW 3391, ISQS 3344, FIN 3320, MKT 3350, MGT 3370, and BCOM 3373 with grades of C or higher and are in their final semester
MKT	3350	Introduction to Marketing	AAEC 2305, and minimum 2.75 adjusted cumulative TTU GPA
ISQS	3344	Introduction to Production and Operations Management	AGSC 2300 or 2301, AAEC 2401, and a minimum 2.75 adjusted cumulative TTU GPA
BA GROUP: Choose 2 three-hour courses (not used to fulfill another requirement) from any 3000- or 4000-level courses in ACCT, BECO, FIN, ISQS, MGT, MKT. Be aware that some senior-level courses will most likely have prerequisites. Please refer to course descriptions.			
* Transfer students may substitute ECO 2301 for AAEC 2305 and MATH 2300 or 2345 for AAEC 2401.			

The University Of Queensland. Australia.

Bachelor of Business Management (BBusMan)

Show information for:

2018 change

- Information valid for students commencing 2018

Why study the Bachelor of Business Management?

The Bachelor of Business Management provides a comprehensive basis for a career in business while being flexible enough to let you pursue areas that particularly interest you. It is designed to equip you with the skills and self-confidence to effectively manage and adapt to a wide range of competitive and constantly changing business environments.

The compulsory courses allow you to develop core business skills. You can then build on these by selecting one or two specialist areas including advertising, business economics, business information systems, human resources, international business, marketing, real estate and development, and sustainability. UQ Business School's lecturers and tutors are industry leaders and our vast network of industry contacts means you can develop practical experience at some of the world's leading companies.

What you can study

How to apply

What it costs

What you can do with a Bachelor of Business Management
Program requirements for the Bachelor of Business Management
To complete the Bachelor of Business Management
To fulfil the requirements of the Bachelor of Business Management, a student must complete the requisite number of courses chosen from the course list in accordance with the Program Rules.
A student is required to obtain 48 units from the BBusMan list comprising -

- 24 units of compulsory courses from Group 1; and either
- (1) Students who wish to complete a major:
- 12 units from one major in Group 2 (at least 6 units must be from level 3 courses); and
 - 12 units of general elective courses from Group 3 or from almost any other undergraduate program in the University as approved by the Executive Dean. No more than 4 units may be from level 1 courses; or
 - 24 units from two majors in Group 2, each comprising 12 units (at least 6 units in each major must be from level 3 courses);

OR

- (2) Students who do not wish to complete a major:
- at least 12 units of elective courses from Group 3 (at least 6 units must be from level 3 courses, and no more than 2 units may be from level 1 courses); and
 - up to 12 units of general elective courses from Group 3 or from almost any other undergraduate program in the University as approved by the Executive Dean.
 - In total, no more than 4 units of Group 3 or general elective courses may be at level 1.

At least 28 units must be at advanced level. Refer to the BBusMan rules for further information.

Students should be aware of the University of Queensland policies and rules which govern the conduct of UQ programs. These may be found on the UQ policies and rulespage on the my.UQ website.

Bachelor of Business Management (BBusMan) - Course List

Show information for:

2018 change

Information valid for students commencing 2018

Group 1

Compulsory

Students must complete all 24 units for:

Course Code	Units	Course Title
ACCT1101	2	Accounting for Decision Making
BISM1201	2	Transforming Business with Information Systems
ECON1010	2	Introductory Microeconomics
ECON1020	2	Introductory Macroeconomics
FINM2400	2	Managerial Finance
LAWS1100	2	Business Law
MGTS1301	2	Introduction to Management
MGTS1601	2	Organisational Behaviour
MGTS2606	2	Managerial Skills & Communication

Course Code	Units	Course Title
MGTS3301	2	Business Policy and Strategy
MKTG1501	2	Foundations of Marketing
RBUS2900	2	Business Research Methods

Group 2

Majors

A student is required to complete at least 12 units as specified from one major (of which 6 units must be at level 3). Where definite instructions are given, students must follow those instructions when planning their major.

Advertising

Students must complete at least 12 units from the following (of which six units must be at level 3):

4 units for:

Course Code	Units	Course Title
ADVT2509	2	Foundations of Advertising
ADVT3505	2	Advertising Strategy

8 units from:

(*a maximum of 4 units can be at level 2*)

Course Code	Units	Course Title
ADVT2506	2	Online Advertising
ADVT2510	2	Advertising Media
ADVT2511	2	Advertising & Consumer Culture
ADVT3506	2	Advertising Research
ADVT3507	2	Creative Advertising and Production
ADVT3508	2	Contemporary Issues in Advertising

Business Economics

Students must complete at least 12 units from the following (of which 6 units must be at level 3):

4 units for -

Course Code	Units	Course Title
ECON2410	2	Economics of Business Strategy
ECON2420	2	The Macroeconomy & Business Conditions

8 units from -

Course Code	Units	Course Title
ECON2060	2	Behavioural and Evolutionary Economics
ECON2070	2	Introduction to Strategic Thinking
ECON2200	2	Management of Financial Institutions
ECON2500	2	China: Emergence, Implications & Challenges
ECON2540	2	Economics of Innovation and Entrepreneurship

Course Code	Units	Course Title
ECON2800	2	Labour Economics
ECON3210	2	Financial Markets & Institutions
ECON3220	2	Benefit-Cost Analysis for Business
ECON3430	2	Managerial Economics
ECON3440	2	Competition Policy and Regulation

Business Information Systems

Students must complete at least 12 units from the following (of which 6 units must be at level 3):
8 units for:

Course Code	Units	Course Title
BISM2202	2	Data Analytics and Information Management
BISM3203	2	Managing Business Data
BISM3208	2	Information Systems Strategy
BISM3222	2	Information Analysis and System Design
4 units from:		
Course Code	Units	Course Title
BISM2203	2	Business Process Management
BISM2233	2	eBusiness Systems and Strategy
BISM3201	2	Accounting Information Systems
BISM3205	2	Business Information Security
BISM3206	2	Advanced Data Analytics
BISM3207	2	Managing Work in Virtual Environments

Human Resources

Students must complete at least 12 units from the following (of which 6 units must be at level 3):
4 units for:

Course Code	Units	Course Title
MGTS2604	2	Introduction to Human Resource Management
MGTS2607	2	Employment Relations
8 units from:		
Course Code	Units	Course Title
MGTS2603	2	Leading & Managing People
MGTS3601	2	Organisational Design & Change Management
MGTS3602	2	Managing Workplace Conflict
MGTS3603	2	Strategic Human Resource Management
MGTS3604	2	Human Resource Development
MGTS3605	2	Negotiating Employment Agreements

Course Code	Units	Course Title
MGTS3606	2	Managing in the Global Workplace
MGTS3607	2	Managing Performance

International Business

Students must complete at least 12 units from the following (of which 6 units must be at level 3):

Course Code	Units	Course Title
IBUS2301	2	International Business Management
IBUS2302	2	Globalisation & Business
IBUS3303	2	Managing International Business Operations
IBUS3304	2	Business in Asia
IBUS3306	2	Managing International Legal Environment
IBUS3309	2	Managing Across Cultures
MGTS3606	2	Managing in the Global Workplace

Marketing

Students must complete at least 12 units from the following (of which 6 units must be at level 3):
4 units for:

Course Code	Units	Course Title
MKTG2501	2	Consumer Behaviour
MKTG3501	2	Marketing Strategy

8 units from:

(a maximum of 4 units can be at level 2)

Course Code	Units	Course Title
MKTG2505	2	Product and Service Management
MKTG2508	2	Brand Management and Strategy
MKTG2511	2	Marketing Analysis
MKTG3503	2	Sales and Account Management
MKTG3504	2	Applied Market Research
MKTG3509	2	Contemporary Issues in Marketing

Real Estate and Development

Students must complete at least 12 units from the following (of which 6 units must be at level 3):

Course Code	Units	Course Title
LAWS2000	2	Real Estate Law
REDE1100	2	Valuation Principles
REDE3100	2	Investment Method of Valuation
REDE3101	2	Statutory Valuation
REDE3200	2	Real Estate Development Planning

Course Code	Units	Course Title
REDE3201	2	Sustainable Real Estate Management
The remaining courses in the Real Estate and Development Major Course List must be taken by students intending to be eligible for full professional accreditation.		
Course Code	Units	Course Title
GEOG2000	2	Economic Geography: Location and Land Use
PLAN1001	2	Introduction to Planning ^[1]
REDE1300	2	Building Construction Management & Economics
REDE2201	2	Real Estate Investment
REDE3102	2	Advanced Valuation
REDE3202	2	Development Appraisal Project
Group 3 Electives		
Course Code	Units	Course Title
ADVT2506	2	Online Advertising
ADVT2509	2	Foundations of Advertising
ADVT2510	2	Advertising Media
ADVT2511	2	Advertising & Consumer Culture
ADVT3505	2	Advertising Strategy
ADVT3506	2	Advertising Research
ADVT3507	2	Creative Advertising and Production
ADVT3508	2	Contemporary Issues in Advertising
BISM2202	2	Data Analytics and Information Management
BISM2203	2	Business Process Management
BISM2233	2	eBusiness Systems and Strategy
BISM3201	2	Accounting Information Systems
BISM3203	2	Managing Business Data
BISM3205	2	Business Information Security
BISM3206	2	Advanced Data Analytics
BISM3207	2	Managing Work in Virtual Environments
BISM3208	2	Information Systems Strategy
BISM3222	2	Information Analysis and System Design
ECON1310	2	Quantitative Economic & Business Analysis A
ECON1320	2	Quantitative Economic & Business Analysis B

Course Code	Units	Course Title
ECON2060	2	Behavioural and Evolutionary Economics
ECON2070	2	Introduction to Strategic Thinking
ECON2200	2	Management of Financial Institutions
ECON2410	2	Economics of Business Strategy
ECON2420	2	The Macroeconomy & Business Conditions
ECON2500	2	China: Emergence, Implications & Challenges
ECON2540	2	Economics of Innovation and Entrepreneurship
ECON2800	2	Labour Economics
ECON2810	2	Industrial & Labour Relations
ECON3210	2	Financial Markets & Institutions
ECON3220	2	Benefit-Cost Analysis for Business
ECON3430	2	Managerial Economics
ECON3440	2	Competition Policy and Regulation
ENVM2100	2	Sustainable Development
ENVM2200	2	Resource Management & Environmental Planning
ENVM2522	2	Carbon & Energy Management
ENVM3524	2	Business Management in a Carbon Constrained World
ENVM3525	2	Sustainable Business Practice
MGTS3526	2	Systems Thinking
FINM1401	2	Personal Wealth Management
GEOG2000	2	Economic Geography: Location and Land Use
IBUS2301	2	International Business Management
IBUS2302	2	Globalisation & Business
IBUS3303	2	Managing International Business Operations
IBUS3304	2	Business in Asia
IBUS3306	2	Managing International Legal Environment
IBUS3309	2	Managing Across Cultures
LAWS2000	2	Real Estate Law
LAWS5136	2	Commercial Law [2]
LAWS5151	2	Law and Technology [2]
MGTS2603	2	Leading & Managing People
MGTS2604	2	Introduction to Human Resource Management

Course Code	Units	Course Title
MGTS2607	2	Employment Relations
MGTS3302	2	The Business of Professional Sports
MGTS3601	2	Organisational Design & Change Management
MGTS3602	2	Managing Workplace Conflict
MGTS3603	2	Strategic Human Resource Management
MGTS3604	2	Human Resource Development
MGTS3605	2	Negotiating Employment Agreements
MGTS3606	2	Managing in the Global Workplace
MGTS3607	2	Managing Performance
MGTS3608	2	People, Productivity and the Public Sector
MGTS3614	2	Knowledge, Innovation and Creativity
MKTG2501	2	Consumer Behaviour
MKTG2505	2	Product and Service Management
MKTG2508	2	Brand Management and Strategy
MKTG2511	2	Marketing Analysis
MKTG3501	2	Marketing Strategy
MKTG3503	2	Sales and Account Management
MKTG3504	2	Applied Market Research
MKTG3509	2	Contemporary Issues in Marketing
ORG C2601	2	Influence & Persuasion
ORG C2609	2	Communication, Change & Sustainability
ORG C2610	2	Corporate Communication
PLAN1001	2	Introduction to Planning
RBUS3999	2	Business Industry Placement
REDE1100	2	Valuation Principles
REDE1300	2	Building Construction Management & Economics
REDE2201	2	Real Estate Investment
REDE3100	2	Investment Method of Valuation
REDE3101	2	Statutory Valuation
REDE3102	2	Advanced Valuation
REDE3200	2	Real Estate Development Planning
REDE3201	2	Sustainable Real Estate Management

Course Code	Units	Course Title
REDE3202	2	Development Appraisal Project
TIMS1301	2	Foundations of Entrepreneurship
TIMS3302	2	Entrepreneurship
TIMS3304	2	Social Entrepreneurship
TIMS3309	2	Fundamentals of Technology and Innovation Management

End notes

- [1] This course does not count as part of the limit on level 1 electives for students in the single Bachelor of Business Management program undertaking the major in Real Estate & Development.
- [2] Available to BBusMan/LLB students only.

Московская сельскохозяйственная академия имени К. А. Тимирязева

Основные разделы и перечень дисциплин:

Среда бизнеса

Управленческая экономика
Правовая среда бизнеса
Кросс-культурный менеджмент

Научные основы бизнеса

Финансовый учет + Специализация
Управленческий учет
Количественные методы в управлении
Организационное поведение

Базовые профессиональные дисциплины

Общий менеджмент
Теория и практика маркетинга + Специализация
Финансовый менеджмент + Специализация
Управление персоналом
Стратегический менеджмент
Разработка управленческих решений
Организационное развитие и управление изменениями
Управление проектами + Специализация
Лидерство

Специальные дисциплины

Управление стоимостью компании
Техника ведения переговоров
Техника презентаций
Управление рекламой и медиапланирование
Управленческая психология (развитие продуктивного мышления)
Управление предпринимательскими рисками
Бизнес-этикет

Специальные аграрные дисциплины

Аграрная политика

Аграрное право. Земельные отношения: законодательная основа и современная практика

Управление торговыми марками и продовольственными брендами

Риск-менеджмент в АПК

Мировые продовольственные рынки и место российских агропромышленных корпораций (на примере рынка зерна)

Сельское хозяйство России и ВТО: проблемы и решения

Программа включает тренинги и семинары, гостевые лекции, выездные занятия на ведущие российские предприятия и компании АПК Москвы и Московской области, а также зарубежную недельную стажировку

Учебные материалы

При изучении каждой дисциплины слушатели получают пакет учебных материалов, подготовленных профессорско-преподавательским составом, экспертами и консультантами Высшей школы агробизнеса:

- Учебный план курса
- Базовый учебник
- Авторский материал, обязательный для чтения
- Материалы для дополнительного чтения
- Контрольное (практическое) задание

Контрольные задания

По каждой дисциплине слушателям предстоит выполнить практическое задание (решение ситуационных задач, кейса или задачи, непосредственно связанной с компанией, в которой слушатель работает). Выполненные задания являются обязательным условием допуска слушателя к экзамену по соответствующей дисциплине.

Формы контроля

Каждая базовая и специальная дисциплина завершается экзаменом или зачетом. Форма контроля определяется преподавателем. Окончательная оценка по дисциплине определяется преподавателем с учетом результата экзамена, оценки выполненного практического задания и степени активности во время групповых очных занятий.

Итоговая аттестация

Итоговая аттестация выпускников происходит на последнем этапе обучения в форме защиты выпускного проекта (проект разрабатывается и защищается группой из 4-5 человек на основе материалов компании).